



OPENBARING

3

De brieven aan de gemeenten van Sardis, Filadelfia en Laodicea

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/openbaring/3

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en de zeven gemeenten	4 min	5
2	Christus' oordeel over Sardis	2 min	7
3	Een levende reputatie, maar geestelijk dood	4 min	8
4	Hoe levende bewegingen verstarren	2 min	10
5	Onvolmaakte werken en verkeerde motieven	2 min	11
6	Terug naar de oorspronkelijke boodschap	2 min	12
7	Sardis moet waakzaam zijn	3 min	14
8	Christus' komst als historisch oordeel	4 min	16
9	Waken betekent geestelijk wakker blijven	4 min	18
10	Het trouwe overblijfsel in witte kleren	4 min	20
11	Namen in het Boek des levens	5 min	23
12	Afval, volharding en eeuwige zekerheid	6 min	26
13	Filadelfia en haar aardbevingen	2 min	29
14	De brief aan Filadelfia	3 min	30

15	Eljakim en de sleutel van David	3 min	32
16	De sleutel als gezag over de toegang	2 min	34
17	Christus opent de deur naar God	2 min	36
18	De synagoge van satan	2 min	37
19	Filadelfia wordt in het gelijk gesteld	3 min	38
20	Het uur van de beproeving	3 min	39
21	Geen bewijs voor een opname vooraf	3 min	41
22	Bewaren zonder uit de wereld te gaan	3 min	42
23	Bescherming te midden van Gods plagen	2 min	43
24	Wie wordt meegenomen bij Christus' komst?	3 min	45
25	De weggenomenen worden geoordeeld	3 min	47
26	Wat 'de hele wereld' betekende	3 min	49
27	De crisis in Rome en Israël	3 min	50
28	Pilaren en namen in Gods tempel	3 min	52
29	Laodicea en haar plaatselijke kenmerken	3 min	54

30	Lauw, rijk en toch geestelijk arm	3 min	55
31	De gevaren van rijkdom en zelfgenoegzaamheid	4 min	57
32	Goud, witte kleren en ogenzalf	2 min	60
33	Christus klopt aan de deur van de gemeente	3 min	61
	Om verder te lezen		63

1

Inleiding en de zeven gemeenten

De vorige keer hebben we hoofdstuk 2 behandeld. Daarin staan vier van de zeven brieven die Christus afzonderlijk aan de gemeenten richtte. Het lijkt erop dat het hele boek Openbaring aan de zeven gemeenten geschreven is. Dat maak ik op uit hoofdstuk 1, vers 10, waar hij zegt:

Ik was in de geest op de dag des Heeren en ik hoorde achter mij een luide stem, als van een bazuin, die zei: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, en: Wat u ziet, schrijf dat op een boekrol en stuur het aan de zeven gemeenten die in Asia zijn: naar Efeze, naar Smyrna, naar Pergamus, naar Thyatira, naar Sardis, naar Filadelfia en naar Laodicea.

OPENBARING 1:10-11

Dit boek wordt dus naar deze zeven gemeenten gestuurd, waarschijnlijk als wat wij een rondzendbrief noemen, een brief die van plaats tot plaats zou rondgaan. De geografische ligging van deze steden, in de volgorde waarin ze worden genoemd, geeft ons reden om te denken dat de brief eerst van Patmos naar Efeze ging. Daarna circuleerde hij in een soort hoefijzervorm langs alle steden, totdat hij Laodicea bereikte. Het was dus waarschijnlijk een rondzendbrief. Maar elk van de gemeenten ontving een korte brief die op haar situatie was afgestemd, door Christus speciaal geschreven voor de omstandigheden waarin ze verkeerden en voor wat ze moesten weten.

In hoofdstuk 2 en 3 staan alle zeven korte brieven. Vier ervan stonden in hoofdstuk 2 en de overige drie staan in hoofdstuk 3. Daar zijn we nu aangekomen.

En schrijf aan de engel van de gemeente in Sardis: Dit zegt Hij Die de zeven Geesten van God heeft en de zeven sterren: Ik ken uw werken, en weet dat u de naam hebt dat u leeft, maar u bent dood. Wees waakzaam en versterk het overige dat dreigt te sterven, want Ik heb uw werken niet vol bevonden voor God. Bedenk dan hoe u het hebt ontvangen en gehoord, en houd het vast en bekeer u. Als u dan niet waakzaam bent, zal Ik bij u komen als een dief en u zult beslist niet weten op welk uur Ik bij u zal komen. Maar u hebt ook in Sardis enkele personen die hun kleren niet bevlekt hebben, en zij zullen met Mij wandelen in witte kleren, omdat zij het waard zijn. Wie overwint, zal bekleed worden met witte kleren en Ik zal zijn naam beslist niet uitwissen uit het boek des levens, maar Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen. Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

OPENBARING 3:1-6

Sardis was een stad waarvan de oorsprong zeer ver terugging, helemaal tot in de twaalfde eeuw voor Christus, vlak na de val van het Hettitische Rijk. De Hettieten woonden in Kanaän toen Abraham daarheen ging, en ze verspreidden zich over een groot deel van het Midden-Oosten. De Hettieten waren een Kanaänitisch volk. Toen het Hettitische Rijk viel, kwam kort daarna Sardis op als de hoofdstad van een zeer oud rijk dat Lydië heette. Lydië bleef een belangrijk rijk in de wereld van de oudheid, hoewel wij er waarschijnlijk nooit van hebben gehoord. Tenzij we het boek Openbaring hebben bestudeerd en moesten uitzoeken waar Sardis lag en wat de geschiedenis ervan was.

Lydië was heel belangrijk in de tijd van het Perzische Rijk en ook in de tijd van Alexander de Grote, en het bleef onder het Romeinse Rijk bestaan. In het jaar 17 na Christus, tijdens de periode van het Romeinse Rijk, werd de stad door een aardbeving verwoest, maar ze werd herbouwd. Ze bleef belangrijk tot in de Byzantijnse periode, naar ik meen tot ongeveer de dertiende eeuw. Van ongeveer de twaalfde eeuw voor Christus tot de dertiende eeuw na Christus was deze stad dus van belang, hoewel ze inmiddels al eeuwenlang in puin ligt. In elk geval lag ze aan het begin van de negentiende eeuw in puin. Bij de ruïnes ligt een dorp dat Sart heet, een naam die duidelijk sterk lijkt op de naam van de oude stad. Nu ligt daar alleen nog maar een dorp.

2

Christus' oordeel over Sardis

Dit is een gemeente waarover Jezus niets goeds te zeggen heeft. Hij zegt er niet zoveel negatieve dingen over als over sommige andere gemeenten, maar Hij heeft er niets goeds over te zeggen. Kenmerkend voor deze brieven is dat Jezus zegt:

Ik ken je daden.

Vervolgens zegt Hij iets goeds over hen, iets goeds over hun werken. Maar daarna zegt Hij heel vaak:

Maar Ik heb enkele dingen tegen u, namelijk dat u daar mensen hebt die zich houden aan de leer van Bileam, die Balak leerde voor de Israëlieten een struikelblok neer te leggen, opdat zij afgodenoffers zouden eten en hoererij bedrijven.

OPENBARING 2:14

of:

Ik heb dit tegen je.

Dat wil zeggen: Hij kent hun werken en Hij vertelt hun wat Hij van hun werken vindt. Gewoonlijk is er iets goeds te zeggen, en gewoonlijk is er daarnaast ook iets negatiefs.

Van de zeven brieven zijn er maar twee waarin Jezus niets negatiefs te zeggen heeft. Hij heeft niets negatiefs te zeggen tegen de gemeente van Smyrna, de tweede, en ook niet tegen de gemeente van Filadelfia, de zesde. Over alle andere heeft Hij iets negatiefs te zeggen. Maar er zijn maar twee brieven waarin Hij niets goeds te zeggen heeft, en dat zijn die aan Sardis en Laodicea.

Het is interessant dat Hij over sommige gemeenten zowel goede als bijzonder slechte dingen te zeggen had. Ik bedoel, bijvoorbeeld dat Izebel de mensen in de gemeente leerde hoererij te bedrijven en dingen te eten die aan afgoden geofferd waren, of dat ze de leer van de Nikolaïeten hadden, dingen die Jezus haat. Over sommige van deze gemeenten werden niet alleen goede, maar ook heel, heel slechte dingen gezegd. In deze gemeente is niet veel wat echt uitzonderlijk slecht is. Ze heeft gewoon niets waarvoor ze geprezen kan worden. Wat Hij over haar zegt, is dat ze de naam heeft dat ze leeft, maar dat ze dood is. Ik veronderstel dat het enige goede aan haar haar naam is. Ze heeft de naam dat ze leeft. Ze heeft een goede reputatie, maar ze is een dode gemeente. Het is interessant dat ze, waarschijnlijk in de ogen van mensen, werd gezien als een gemeente die leven had, een levende gemeente. Maar volgens het oordeel dat Christus over haar geeft, leeft ze niet.

3

Een levende reputatie, maar geestelijk dood

Ik denk dat dit vaak met een gemeente kan gebeuren. Ze begint misschien werkelijk tijdens een opwekking. Ze begint werkelijk op een levende manier en krijgt al snel de reputatie: „Wauw, het is echt een bruisende gemeente. Het is werkelijk een levende gemeente.” De gemeenten eromheen zijn jaloers op haar. De voorganger wordt uitgenodigd om te spreken op congressen over gemeentegroei enzovoort, omdat hij een succesvolle gemeente heeft. Maar als ze die reputatie eenmaal hebben, verdwijnt uiteindelijk soms de oorspronkelijke drijfveer voor de goede dingen die ze deden. Misschien zijn ze met echte zuiverheid begonnen en waren hun werken werken van geloof en werken van liefde. Maar uiteindelijk kunnen de werken alleen nog worden

gedaan om de reputatie van de gemeente in stand te houden. Zodra de gemeente weet dat iedereen haar als een levende gemeente beschouwt, staat ze onder druk om die reputatie hoog te houden. Soms komt de drijfveer om de reputatie in stand te houden in de plaats van de zuivere motieven waarmee ze eerder goede werken deden.

Als kritiek op deze gemeente zegt Jezus:

Ik heb je daden niet volmaakt bevonden voor God.

[Vertalersnoot: De spreker bouwt zijn uitleg op het Engelse woord “perfect”. De HSV geeft Openbaring 3:2 weer als „Ik heb uw werken niet vol bevonden voor God”.]

Nogmaals, dit is niet echt een vernietigende uitspraak. Hij zei niet: „Jullie werken zijn verschrikkelijk.” Hij zei alleen dat ze niet volmaakt zijn. Maar dat is al erg genoeg. Jullie werken zijn niet volmaakt, omdat ze niet voortkomen uit een levend geloof. De gemeente is dood.

Hoe kan een gemeente die dood is voor een levende gemeente worden aangezien? Hoe kan ze de naam hebben dat ze leeft? Ik denk dat dit komt doordat mensen naar de verkeerde dingen kijken om te bepalen of een gemeente succesvol is, of een gemeente leeft. Als ze groter wordt, wordt soms aangenomen: „Nou, dan moet ze wel leven. Alleen levende dingen groeien. Dit is een groeiende gemeente.” Maar misschien leeft ze helemaal niet echt. Misschien dijt ze alleen maar uit. Misschien wordt ze alleen maar dik en groeit ze niet op. Misschien is het geen echte groei die laat zien dat het leven zich in een positieve richting ontwikkelt. Het zou in feite achteruitgang kunnen zijn.

Per slot van rekening dijen mensen soms een beetje uit wanneer ze ouder worden, en dat is geen verbetering. Het bewijst niet dat ze vol levenskracht en vol leven zijn. Meestal betekent het dat ze te veel op de bank hebben gezeten. Zo kan een gemeente ook worden. Het kan lijken alsof ze groter wordt. Volgens de maatstaven die mensen gebruiken om het leven van een gemeente te meten, gaat ze erop vooruit, terwijl ze er volgens de maatstaven waarmee Christus een gemeente meet niet op vooruitgaat. Ze is dood.

Een vriend van mij was voorganger in een kerkgenootschap dat ik als betrekkelijk trouw beschouw, een evangelische groepering waarvan de stichter een man vol van de Heilige Geest was. Hij was een man met een genezingsbediening, hoewel het geen pinkster- of charismatische groepering was. Hij was gewoon een man die door God gezalfd was, en veel mensen werden door deze man genezen toen het kerkgenootschap werd opgericht. Later was de volgende leider van het kerkgenootschap een man die door alle evangelische christenen werd gerespecteerd en die veel boeken had geschreven die bijzonder opbouwend zijn. Sommige mensen vinden het de meest opbouwende boeken die ze ooit hebben gelezen.

Toch zei mijn vriend over het huidige kerkgenootschap dat hij het moest verlaten. Hij zei dat ze iedere keer wanneer ze naar conferenties voor voorgangers gingen, voortdurend de drie B's propageerden: bezoekers, bakstenen en baten. Dat zijn de maatstaven voor gemeentegroei: meer bezoekers, meer bakstenen, dat wil zeggen grotere gebouwen, en meer baten. Als een voorganger op het congres kon verschijnen en zeggen: „Het aantal bezoekers van onze gemeente is met vijftwintig procent toegenomen. Ons budget is het afgelopen jaar met een half miljoen dollar gestegen. We bouwen een nieuwe vleugel aan”, dan was dat het teken dat de gemeente leefde en succesvol was. Dit was in de ogen van dat kerkgenootschap de maatstaf voor het succes van een gemeente.

4

Hoe levende bewegingen verstarren

Ik zal de naam niet noemen, want het zou elk kerkgenootschap kunnen zijn. Zo vergaat het gemeenten uiteindelijk. Ze beginnen als een levende beweging en leren vervolgens hoe ze die mechanisch in stand kunnen houden. Daarna gaan ze letten op tekenen van groei die in werkelijkheid geen tekenen van geestelijk leven zijn. Vervolgens bevorderen ze de dingen die mensen als groei en leven in een gemeente beschouwen. Maar ondertussen sterven ze af.

Ik zeg niet dat elk kerkgenootschap dood geworden is, maar ik zeg wel dat die neiging bestaat. Er bestaat een neiging om water bij de wijn te doen wat betreft de radicale ijver die er vaak was toen een beweging begon. Bijna alle kerkgenootschappen

beginnen met ijverige mensen. Die komen ergens vandaan. Ze zijn óf pas tot een beweging bekeerd, óf ze komen uit een andere beweging. Dat betekent dat ze enthousiaster zijn over het nieuwe dan over het oude waar ze eerst bij hoorden. Er is enig enthousiasme, vaak enige liefde voor God en vaak ijver voor het Koninkrijk.

Maar na een generatie of twee draait de beweging gewoon als een machine. Ze hebben alleen de voorganger nodig om aan de slinger te draaien en zo de tandwielen in beweging te houden. Ze zijn dood, maar de tandwielen bewegen nog steeds. Er wordt enorm veel vleselijke, menselijke inspanning geleverd om aan de slinger te draaien, en de tandwielen blijven bewegen. Dus iedereen kijkt ernaar en zegt: ‘Dit is een levende gemeente.’ Maar het is geen levende gemeente. Ze is dood. Nu ben ik niet degene die daarover oordeelt. Jezus is dat zeker wel, en Jezus is Degene Die zei dat deze specifieke gemeente zo was. Toch dacht iedereen dat het een levende gemeente was, maar dat was ze niet. Ze was dood. Haar werken waren niet volmaakt voor God. Blijkbaar hadden ze werken die behoorlijk waren, maar behoorlijk en volmaakt zijn niet hetzelfde.

5

Onvolmaakte werken en verkeerde motieven

Natuurlijk zou je kunnen zeggen: ‘Nou, niemand is volmaakt. Hoe kon Jezus een gemeente de norm opleggen dat haar werken volmaakt moesten zijn?’ Volmaakt betekent in deze zin ongetwijfeld, als je dieper graaft en naar de wortels kijkt, dat je volmaakte motieven hebt. Christenen kunnen volmaakte motieven hebben en toch tekortschieten in wat ze van plan waren. Maar vaak verschuiven hun bedoelingen en zijn ze niet meer gericht op wat God behaagt. Een gemeente zou juist daardoor bestuurd moeten worden — bijvoorbeeld door volmaakte liefde, zoals Johannes het in zijn brief noemt. Volmaakte liefde is de beste motivatie voor alle godsdienstige of christelijke werken.

Vaak is dat wat er gebeurt. We lezen dat de gemeente van Efeze veel goede werken deed, maar dat ze haar eerste liefde had verlaten. Daarom neem ik aan dat de onvolmaaktheid van hun werken iets te maken had met wat zich onder de oppervlakte bevond, niet met wat zich erboven bevond. De werken die ze deden, waren

indrukwekkend genoeg voor buitenstaanders die naar binnen keken. Daarom hadden ze de naam dat ze leefden. Mensen keken ernaar en zeiden: ‘Die gemeente heeft goede werken.’ Jezus keek en zag: ‘Dit is slechts het kunstmatig op gang houden van een lijk. Onder de oppervlakte is er iets niet zoals het hoort te zijn.’

Ik vermoed dat hun motivatie was verschoven van het behagen van de Heere naar waarschijnlijk het behagen van mensen, in de zin van: ‘We hebben een goede reputatie. Die willen we niet kwijtraken. Laten we zorgen dat onze reputatie goed blijft.’ Wanneer je je zorgen begint te maken over je reputatie bij mensen, geldt wat Paulus zei in Galaten 1:10:

Want ben ik nu bezig mensen te overtuigen, of God? Of probeer ik mensen te behagen? Als ik immers nog mensen behaagde, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn.

GALATEN 1:10

Je kunt niet consequent zowel mensen als Christus behagen.

6

Terug naar de oorspronkelijke boodschap

Dus zegt Hij tegen hen dat ze zich moeten herinneren hoe ze ontvangen en gehoord hadden. Blijkbaar bedoelt Hij daarmee wat hun oorspronkelijke boodschap was zoals zij die begrepen toen ze voor het eerst behouden werden of als gemeente begonnen. Dat was waarschijnlijk een veel zuiverder boodschap. We weten niet wanneer ze als gemeente zijn ontstaan. Ze waren een gemeente in Asia, en in Handelingen staat dat heel Asia het Evangelie hoorde toen Paulus tweeënhalve of drie jaar in Asia verbleef. Eigenlijk bracht hij die tijd door in Efeze. Paulus heeft vanuit Efeze misschien uitstapjes gemaakt naar deze nabijgelegen steden en daar geëvangeliiseerd. Of hij heeft misschien mensen als Epafras of Epafroditus eropuit gestuurd om de nabijgelegen steden te evangeliseren en aan hem verslag uit te brengen. Zo zou hij later bijvoorbeeld Timotheüs naar Efeze sturen, toen Paulus daar zelf niet meer was.

Hoe dan ook, deze gemeente is waarschijnlijk gesticht in dezelfde periode als de andere gemeenten van Asia, toen Paulus in Efeze was, en waarschijnlijk door de inspanningen van Paulus. Of Paulus zelf, of een van zijn medewerkers die eropuit ging en het Evangelie predikte, zou vanzelfsprekend een compromisloze boodschap hebben gebracht. Paulus was niet iemand die compromissen sloot, en hij werkte niet samen met mensen die belangstelling hadden voor compromissen. De boodschap die deze mensen hadden gehoord, was dus een compromisloze boodschap over het Koninkrijk van God en over de heerschappij van Jezus. Het was precies de boodschap die Paulus predikte:

Of weet u niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, Die in u is en Die u van God hebt ontvangen, en dat u niet van uzelf bent? U bent immers duur gekocht. Verheerlijk daarom God in uw lichaam en in uw geest, die van God zijn.

1 KORINTHE 6:19-20

je legt je rechten neer.

Wanneer mensen onder die boodschap behouden worden, geeft dat leven. Het klinkt alsof het een boodschap van de dood is, alsof het gaat om sterven aan jezelf. Nou, dat is ook zo. Dat is de ironie.

Wie zijn leven vindt, zal het verliezen; en wie zijn leven verliest omwille van Mij, zal het vinden.

MATTHEÛS 10:39

zei Jezus. Dat is de ironie ervan. Wanneer je aan jezelf sterft, dan heb je werkelijk het leven van God in jezelf en in je gemeente.

7

Sardis moet waakzaam zijn

Maar het klinkt alsof ze waren afgeweken van wat ze aanvankelijk hadden gehoord. We weten niet precies welke invloeden hen er allemaal toe brachten dat te doen, maar Hij zegt:

Bedenk dan hoe u het hebt ontvangen en gehoord, en houd het vast en bekeer u. Als u dan niet waakzaam bent, zal Ik bij u komen als een dief en u zult beslist niet weten op welk uur Ik bij u zal komen.

OPENBARING 3:3

Vaak hebben de woorden die Jezus gebruikt wanneer Hij tot deze gemeenten spreekt, op de een of andere manier te maken met hun geografische, culturele of historische achtergrond. Er wordt gezegd dat deze stad zich meer dan eens aan indringers had moeten overgeven. De stad had natuurlijk een zeer lange geschiedenis, en door de jaren heen waren veel koninkrijken haar binnengevallen. Maar tweemaal was ze in handen van indringers gevallen doordat de wachter niets in de gaten had. De wachter lette niet op, en dat was een grote vernedering. Het is een vernedering wanneer je een oorlog verliest die je niet had hoeven verliezen, omdat je wachter sliep en niet op de bazuin blies.

Dit was in het verleden van deze stad blijkbaar tweemaal gebeurd, en daarom wordt zij tweemaal gewaarschuwd om waakzaam te zijn. Nu wordt tegen de gemeente, niet tegen de stad, gezegd dat zij waakzaam moet zijn. Maar omdat de mensen uit de stad kwamen, zouden ze de culturele en historische toespeling ongetwijfeld herkennen. Hij zei in vers 2:

Wees waakzaam en versterk het overige dat dreigt te sterven, want Ik heb uw werken niet vol bevonden voor God.

OPENBARING 3:2

Vervolgens zegt Hij in vers 3:

Als je niet waakzaam blijft, wat gebeurt er dan? Dan zal je opnieuw worden binnengevallen, deze keer door Jezus. Hij zegt:

Dan overval Ik je als een dief, en je zult niet weten op welk moment Ik kom.

Dit komen van Jezus als een dief herinnert ons aan wat Jezus aan het einde van Mattheüs 24 zei:

Maar weet dit, dat als de heer des huizes geweten had in welke nachtwake de dief komen zou, hij waakzaam geweest zou zijn, en niet in zijn huis zou hebben laten inbreken.

MATTHEÛS 24:43

Daarom zei Hij tegen Zijn discipelen:

Wees dan waakzaam, want u weet niet op welk moment uw Heere komen zal.

MATTHEÛS 24:42

Hij gebruikte de vergelijking met de dief. Petrus en Paulus gebruiken die ook. Paulus gebruikt haar in 1 Thessalonicenzen 5, waar hij zegt:

Want u weet zelf heel goed dat de dag van de Heere komt als een dief in de nacht.

1 THESSALONICENZEN 5:2

In 2 Petrus, hoofdstuk 3, zegt Petrus:

Maar de dag van de Heere zal komen als een dief in de nacht. Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen brandend vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen verbranden.

2 PETRUS 3:10

8

Christus' komst als historisch oordeel

Dit beeld van een dief in de nacht wordt doorgaans gebruikt voor de wederkomst van Christus, en dat kan hier ook zo zijn. Maar de gemeente in Sardis bestaat niet meer, en Jezus is nog niet teruggekomen. Dus óf Zijn dreigement is niet uitgevoerd, óf Zijn dreigement ging niet over de wederkomst van Christus.

Zoals ik eerder heb aangegeven, wordt tegen een flink aantal gemeenten in deze brieven gezegd dat Jezus tot hen zou komen, maar niet in elk geval in dezelfde betekenis. Tegen de gemeente van Efeze werd in hoofdstuk 2, vers 5 gezegd:

Bedenk dan van welke hoogte u bent gevallen en bekeer u en doe de eerste werken. Maar zo niet, dan kom Ik spoedig bij u en zal uw kandelaar van zijn plaats wegnemen, als u zich niet bekeert.

OPENBARING 2:5

Maar Hij zei:

Ik kom naar je toe en haal de kandelaar weg.

Dat wil zeggen: Ik zal komen en het licht van jullie gemeente doven. Efeze wordt hier niet bedreigd met de wederkomst van Christus. Het betekent eenvoudigweg het einde van hun wereld als gemeente, het einde van hun bestaan.

Zo wordt ook tegen andere gemeenten gezegd dat Hij tot hen zou komen. Jezus zei in vers 16 tegen de gemeente van Pergamum:

Bekeer u. En zo niet, dan kom Ik spoedig bij u en zal Ik tegen hen oorlog voeren met het zwaard van Mijn mond.

OPENBARING 2:16

Tegen de gemeente van Thyatira werd in hoofdstuk 2, vers 25 gezegd:

dan deze: Houd vast aan wat u hebt totdat Ik kom.

OPENBARING 2:25

Deze gemeenten zijn nu verdwenen. Ze bestaan niet meer, en Hij is nog niet gekomen. Hij zei tegen hen dat ze moesten vasthouden totdat Hij komt. Als ze zich niet bekeren, zal Hij komen en tegen hen strijden. Je krijgt de indruk dat deze gemeenten zich niet hebben bekeerd, of dat hun bekering in ieder geval niet lang genoeg standhield, want Hij moet Zijn dreigement hebben uitgevoerd. Ze zijn verdwenen. Hij kwam en streed tegen hen. Dit is met andere woorden niet de wederkomst.

Zo zei Jezus ook in Laodicea, in hoofdstuk 3, vers 20:

Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem gebruiken, en hij met Mij.

OPENBARING 3:20

Deze verwijzingen naar de komst van Christus zouden we op het eerste gezicht kunnen opvatten als verwijzingen naar Zijn wederkomst, die nog in de toekomst ligt. Maar het lijken verwijzingen naar een bepaalde tussentijdse of historische komst te zijn: een gebeurtenis van tuchtiging of oordeel die een einde maakte aan het bestaan van de gemeente. Dat is blijkbaar gebeurd.

Er is één aanwijzing dat dit dreigement misschien niet naar de wederkomst verwijst, hoewel Hij taal gebruikt die wij met de wederkomst associëren:

Bedenk dan hoe u het hebt ontvangen en gehoord, en houd het vast en bekeer u. Als u dan niet waakzaam bent, zal Ik bij u komen als een dief en u zult beslist niet weten op welk uur Ik bij u zal komen.

OPENBARING 3:3

Hij zegt:

Als je niet waakzaam blijft, overval Ik je als een dief, en je zult niet weten op welk moment Ik kom.

Blijkbaar zegt Hij dat je het wél zult weten als je waakzaam bent. Als je waakzaam bent, zul je van tevoren gewaarschuwd zijn.

Maar met betrekking tot de wederkomst zegt Jezus dat je waakzaam moet zijn omdat je het niet zult weten. Zelfs als je waakzaam bent, zul je niet weten op welk uur je Heere zal komen. Hij zal komen op een uur waarop je Hem niet verwacht. Bij de wederkomst zul je verrast worden, hoe waakzaam je ook bent. Maar je kunt maar beter toch waakzaam zijn.

9

Waken betekent geestelijk wakker blijven

Het woord 'waken' betekent trouwens niet wat wij denken. We kijken televisie. Dat betekent dat we zitten, vegeteren en onze ogen op één bepaald voorwerp gericht houden. Of je past op de kinderen van je burens. Dat betekent dat je probeert bij te houden waar ze rondrennen en wat ze doen. Het woord 'waken' in de Bijbel betekent letterlijk wakker blijven, slaap missen.

[Vertalersnoot: De spreker verwijst hier naar de formulering “watch unto prayer” in zijn Engelse Bijbelvertaling. De HSV geeft 1 Petrus 4:7 weer met „wees daarom bezonnen en nuchter in de gebeden”.] Daarom spreekt de Bijbel soms over waken en vasten samen. Waken is slaap opofferen. Vasten is voedsel opofferen. Deze worden soms met gebed verbonden:

En het einde van alle dingen is nabij; wees daarom bezonnen en nuchter in de gebeden.

1 PETRUS 4:7

Jezus zei tegen de discipelen:

En Hij kwam bij de discipelen en trof hen slapend aan, en Hij zei tegen Petrus: Kon u dan niet één uur met Mij waken?

MATTHEÛS 26:40

Waarom zei Hij dat? Ze vielen in slaap. Ze konden niet één uur wakker blijven. ‘Waken’ is een term die ‘wakker blijven’ betekent.

Je moet te allen tijde wakker blijven, of je nu wel of niet weet wanneer Jezus komt. Sommige mensen denken: ‘Ik zie uit naar Jezus. Dat betekent dat ik op de een of andere manier voor ogen moet hebben dat Hij nabij is en komt.’ Daarom praten mensen over het letten op de tekenen der tijden, enzovoort. Er zijn geen tekenen der tijden. Jezus heeft er in ieder geval geen genoemd. Jezus zei dat het zou zijn als in de dagen van Noach.

Zoals de dagen van Noach waren, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Want zoals ze bezig waren in de dagen voor de zondvloed met eten, drinken, trouwen en ten huwelijk geven, tot op de dag waarop Noach de ark binnenging, en het niet merkten, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.

MATTHEÛS 24:37-39

Er staat dat ze het niet wisten totdat de vloed kwam en hen wegnam. En dat was niet alleen omdat ze ongelovigen waren, want Hij zei tegen de discipelen:

Wees dan waakzaam, want u weet niet op welk moment uw Heere komen zal.

MATTHEÛS 24:42

Niemand zal weten wanneer het zal gebeuren, zelfs de dag ervoor niet, en misschien zelfs diezelfde dag niet. Niemand zal het weten. Hij zal komen wanneer zowel de wereld als Zijn volk Hem niet verwachten.

En je zou kunnen zeggen: ‘Waarom moeten we dan waken?’ Omdat het jouw plicht is om wakker te blijven. Je waakt omdat je een wachter bent, en een wachter waarschuwt mensen dat er gevaar is. We hoeven niet te zeggen dat Hij op 18 mei komt, of iets dergelijks. We kunnen echter eenvoudig zeggen: ‘God zal je ter verantwoording roepen.’ Wij waarschuwen de wereld. We moeten waakzaam zijn. We mogen onze wacht niet opgeven, in slaap vallen of geestelijk lui worden.

En Hij maakt duidelijk wat er gebeurt als je waakt:

dan zal Ik je niet als een dief overvallen. Je zult weten op welk moment Ik kom.

Daarom denk ik dat het waarschijnlijk om een of andere historische bedreiging gaat die over de gemeente zou komen. Als de gemeente opmerkzaam is, zullen ze die kunnen zien aankomen en er niet door worden verrast. Misschien kunnen ze zich daarop voorbereiden. Maar als het om de wederkomst gaat, zal Hij nog steeds komen op een moment dat je het niet verwacht, of je nu waakt of niet, tenminste volgens Mattheüs 24.

10

Het trouwe overblijfsel in witte kleren

Nu zegt Hij:

Zelfs in Sardes heb je een paar mensen die hun kleren niet vuil hebben gemaakt.

Denk eens na over hoe Hij dat verwoordt:

Maar u hebt ook in Sardis enkele personen die hun kleren niet bevlekt hebben, en zij zullen met Mij wandelen in witte kleren, omdat zij het waard zijn.

OPENBARING 3:4

Er zijn er een paar, niet veel, maar een paar. Stel je voor: in zo'n stad, in zo'n gemeente, zijn er zelfs daar een paar goede mensen. Daardoor klinkt het alsof het algemene beeld erg ontmoedigend is. Slechts een paar namen.

Maar het betekent wel dat Jezus Zijn overblijfsel bij naam kent. Hij kent hun namen. Hij zei niet: een paar mensen, een kleine groep. Hij zegt dat daar een paar namen zijn die Hij kent.

[Vertalersnoot: De gebruikte Engelse Bijbelvertaling heeft hier letterlijk “a few names”; de HSV vertaalt dit met „enkele personen”.] Er zijn daar enkele mensen die Mijn vrienden zijn. Ik ken hen bij naam, zelfs in Sardis, waar Ik niet veel vrienden heb.

Ook dit is heel mogelijk een toespeling op iets wat cultureel relevant was voor de mensen in Sardis. De stad stond bekend om de vervaardiging van wollen producten en ook van rode verfstof. Nu zei Hij niet: ‘Ze zullen met Mij wandelen in rode gewaden.’ Dat zou een heel rechtstreekse toespeling zijn geweest op wat de stad volgens haar reputatie voortbracht. Aan de andere kant zou rood, als de kleur van bloed, geschikt geacht kunnen worden om witte gewaden voort te brengen, op grond van Openbaring 7:14.

Want in Openbaring 7:14 zei Johannes tegen de oudste die tot hem sprak:

En ik zei tegen hem: U weet het, mijn heer. En hij zei tegen mij: Dezen zijn het die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun gewaden gewassen en ze hebben hun gewaden wit gemaakt in het bloed van het Lam.

OPENBARING 7:14

En hij zei tegen mij:

Dit zijn degenen die uit de grote verdrukking komen en hun gewaden hebben gewassen en witgemaakt in het bloed van het Lam.

Nu zou je bloed gewoonlijk niet als bleekmiddel beschouwen. Maar dezen hebben hun gewaden gewassen en ze wit gemaakt in het bloed van het Lam. Hier zit duidelijk iets tegenstrijdigs in. En het kan zijn dat een stad die bekendstond om haar rode verfstof deed denken aan het bloed van Jezus, dat gewaden wit zou maken. Ik weet het niet.

Hoe dan ook, dat ze witte gewaden zouden dragen, is iets wat aan verscheidene van de overwinnaars in de gemeenten wordt beloofd. Tegen de gemeente van Laodicea wordt gezegd:

Ik raad u aan dat u van Mij goud koopt, gelouterd door het vuur, opdat u rijk wordt, en witte kleren, opdat u bekleed bent en de schande van uw naaktheid niet openbaar wordt. En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat u zult kunnen zien.

OPENBARING 3:18

Een wit gewaad, wat is dat? Openbaring lijkt die vraag daadwerkelijk te beantwoorden. Openbaring 19:8 spreekt over de bruid en zegt over de bruid van Christus, de bruid van het Lam:

En het is haar gegeven zich met smetteloos en blinkend fijn linnen te kleden, want dit fijne linnen zijn de gerechtigheden van de heiligen.

OPENBARING 19:8

Er staat niet dat het wit is, maar dat is natuurlijk wat een bruid draagt als ze maagd is, als ze rein is. En deze bruid wordt afgebeeld als een reine vrouw. Ze draagt een waarschijnlijk wit, schoon en blinkend linnen bruidskleed. Haar linnen bestaat uit haar rechtvaardige daden. Ze is gekleed met haar rechtvaardige gedrag. Dat is ongetwijfeld het wit waarin we in al deze genoemde gevallen voor God wandelen.

11

Namen in het Boek des levens

Nu staat er in Openbaring 3:5:

Wie overwint, zal bekleed worden met witte kleren en Ik zal zijn naam beslist niet uitwissen uit het boek des levens, maar Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen.

OPENBARING 3:5

De uitspraak:

Ik zal zijn naam niet uit het Boek van het Leven wissen is een van de raadselachtigere uitspraken in Openbaring, een boek met veel raadselachtige uitspraken. Deze zou tot de raadselachtigste behoren.

Het probleem is niet zozeer dat een naam uit een boek kan worden uitgewist, hoewel dat beslist elke leer van eeuwige zekerheid of van de volharding der heiligen ter discussie zou stellen. Als je je voorstelt dat God iemands naam in het Boek des levens had geschreven en die naam vervolgens, om welke reden dan ook, zou schrappen, wijst dat erop dat die persoon ooit behouden was, maar nu niet meer behouden is. Ik heb niet echt moeite met die implicaties, want ik denk dat dit een mogelijkheid is. Wat moeilijk is, is om deze uitspraak in overeenstemming te brengen met andere dingen die in het boek Openbaring over het Boek des levens staan. En dan niet in de laatste plaats wat er staat wanneer het gaat over het beest en de misleiding die hij teweegbrengt. In Openbaring hoofdstuk 13, vers 8 staat:

En allen die op de aarde wonen, zullen het aanbidden, althans van wie de namen niet zijn geschreven in het boek des levens van het Lam Dat geslacht is, van de grondlegging van de wereld af.

OPENBARING 13:8

Sommige mensen zouden zeggen dat het het Lam is dat vanaf de grondlegging van de wereld geslacht was. Anderen zeggen dat de namen vanaf de grondlegging van de wereld in het Boek des levens geschreven waren. Christenen lijken op grond van dit vers beide opvattingen te onderschrijven.

[Vertalersnoot: De gebruikte Engelse vertaling laat grammaticaal beide verbindingen toe. In de HSV sluit „van de grondlegging van de wereld af” door de woordvolgorde duidelijker aan bij het geslachte Lam.]

Als iemands naam inderdaad vanaf de grondlegging van de wereld in het Boek des levens geschreven is, betekent dat dus dat God op de een of andere manier van tevoren wist dat die persoon behouden zou worden. Maar wist Hij dan niet ook van tevoren dat de naam van die persoon geschrapt zou worden? Waarom zou Hij die naam dan niet gewoon weglaten? Waarom zou Hij hem erin zetten en hem daarna schrappen?

Het Boek des levens is ongetwijfeld een symbolische voorstelling. God heeft geen boeken nodig om dingen bij te houden. Hij heeft zelfs een beter geheugen dan wij. Ik moet dingen in boeken opzoeken. Ik moet dingen in dagboeken opschrijven en mijn uitgaven en dergelijke schriftelijk bijhouden. God heeft zulke boeken niet nodig. In

deze passage wordt Hij antropomorf voorgesteld als Iemand Die boeken heeft waarin de gegevens staan, enzovoort. Het Boek des levens is ongetwijfeld eenvoudigweg een symbool van het burgerschap van de hemel.

Bedenk dat Jezus in Lukas 10 tegen Zijn discipelen zei:

Verblijd u echter niet daarover dat de geesten aan u onderworpen zijn, maar verblijd u erover dat uw namen opgeschreven zijn in de hemel.

LUKAS 10:20

Hij gebruikte de woorden ‘Boek des levens’ niet, maar daarmee wordt duidelijk gezegd: je bent behouden. Verheug je daarover. Je bent een burger van de hemel. Je staat in het register van de burgers van die stad, de hemel. Het Boek des levens bevat ongetwijfeld dezelfde informatie: wie het burgerschap van de hemel bezit.

Aan het einde van Openbaring 20 staat dat iedereen van wie de naam niet in het Boek des levens geschreven stond, in de poel van vuur geworpen werd. Dat is de hel. Dus als je naam niet in het boek staat, is het de hel. Als je naam in het boek staat, ben je blijkaar behouden. Je hoort bij de hemel. Daar ligt je burgerschap.

Het idee dat je naam uit het Boek des levens verwijderd zou kunnen worden, is in zekere zin alleen logisch als de namen daar niet vóór de grondlegging van de wereld in geschreven waren. Als de namen daar vóór de grondlegging van de wereld in geschreven waren, werden ze erin gezet omdat de mensen om wie het ging in de hemel zouden komen, omdat ze zouden volharden. Maar deze mensen doen dat niet. Iemand die in Openbaring overwint, is iemand die trouw is tot de dood. Iemand die niet overwint, haakt af, misschien onder de dreiging van marteling of de dood. Zo iemand valt af. Iemand die afvalt, is geen overwinnaar.

12

Afval, volharding en eeuwige zekerheid

De implicatie is dat als je een overwinnaar bent, je naam niet uit het boek zal worden uitgewist. Wat houdt dat in? Dat is de uitspraak. Wat erin besloten ligt, is dat je naam wel zal worden uitgewist als je geen overwinnaar bent, niet dat hij er nooit in geschreven zal worden. Je kunt geen naam uitwissen die er niet al in staat. De naam staat er al in, maar zal worden uitgewist. Het klinkt beslist heel sterk alsof iemand op een bepaald moment behouden kan zijn, maar niet langer behouden kan zijn als die persoon niet tot het einde volhardt. Dit is beslist niet de enige passage die die indruk wekt, maar het is er wel één.

Eerlijkheidshalve zou een calvinist kunnen zeggen, en soms zeggen ze dat ook: Hij zegt niet dat iemands naam uitgewist zal worden. Hij zegt alleen dat de namen van overwinnaars niet uitgewist zullen worden. Voor zover wij weten, zullen de namen van mensen die geen overwinnaars zijn evenmin worden uitgewist. Maar dat lijkt de belofte nogal inhoudsloos te maken: 'Als je overwint, zal Ik voor jou hetzelfde doen als wat Ik voor je zal doen als je niet overwint: je naam in het boek laten staan.'

De sterke implicatie is dat een naam eruit verwijderd kan worden. Als dat zo is, lijkt het erop dat mensen die behouden zijn, op een dag niet meer behouden zouden kunnen zijn als ze het geloof verlaten, als ze Christus afvallen, als ze Hem verloochenen. Paulus zegt daar zeker iets over... Ik wil niet ingaan op alle Schriftgedeelten die zoiets zouden kunnen suggereren. Dat zijn er heel veel. Maar ik denk meteen aan 2 Timotheüs 2, waar Paulus een soort geloofsbelijdenis of lied lijkt te citeren. De meeste vertalers behandelen dit materiaal tenminste alsof het een lied of een lofzang is die de vroege gemeente zong en die Paulus citeert. Ze zetten het meer apart als een gedicht dan als een gewone alinea.

In 2 Timotheüs hoofdstuk 2, vers 11 staat:

Dit is een betrouwbaar woord. Want als wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven.

2 TIMOTHEÛS 2:11

en daarna citeert hij:

Dit is een betrouwbaar woord. Want als wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven. Als wij volharden, zullen wij ook met Hem regeren. Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen.

2 TIMOTHEÛS 2:11-12

Wie zijn „wij”? Dat zijn Paulus, Timotheüs en misschien alle anderen die, net als Paulus en Timotheüs, gelovigen zijn. Als wij volharden, dat wil zeggen, als wij trouw blijven, zullen wij met Hem regeren. Maar als wij Hem verloochenen, zal Hij ons verloochenen. Wat zouden daarvan op de oordeelsdag de gevolgen zijn als Jezus ons verloochent? Ik weet niet welke hoop wij dan nog zouden hebben. Als Jezus ontkent dat Hij mij kent, weet ik niet wat mij nog binnen zou kunnen krijgen. Denk aan Jezus' woorden:

Dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend; ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt!

MATTHEÛS 7:23

Hij zei in Mattheüs 7 dat velen Hem die woorden zullen horen uitspreken. Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons verloochenen. Blijkbaar zal Hij ontkennen dat Hij ons kent. Natuurlijk wordt het volgende vers soms aangegrepen door mensen die de eeuwige zekerheid willen verdedigen. Zij zeggen:

Als wij ontrouw zijn, blijft Hij getrouw. Hij kan Zichzelf niet verloochenen.

2 TIMOTHEÛS 2:13

Dit wordt soms zo opgevat dat, als ik helemaal geen geloof heb, Hij mij tenminste trouw zal blijven. Als ik het geloof verlaat, als ik een ongelovige word, verandert dat niets, want God is trouw. Hij zal Zijn beloften nog steeds nakomen, ook als ik een ongelovige ben.

Welke beloften? Hij heeft zojuist beloofd:

Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons verloochenen.

Hij is trouw. Hij zal doen wat Hij heeft gezegd dat Hij zou doen. Dat is wat een trouw persoon doet. Hij zegt:

Als je volhoudt, zul je met Mij regeren. Als je Mij verloochent, zal Ik jou verloochenen.

Geloof je het niet? Nou, het is nog steeds waar. Zijn woorden zijn betrouwbaar. Zo leidt Paulus het in vers 11 in:

Dit is een betrouwbaar woord. Want als wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven.

2 TIMOTHEÛS 2:11

Geloof je het niet? Het is nog steeds een betrouwbaar woord. Hij blijft trouw.

[Vertalersnoot: De gebruikte Engelse vertaling gebruikt voor „betrouwbaar” en „trouw” hetzelfde woord, “faithful”. De redenering van de spreker berust op die woordherhaling.] Zijn woorden blijven betrouwbaar, ook als jij moeite hebt ze te geloven. Misschien denk je dat je ermee wekomt als je Christus verloochent, en dat Hij jou dan niet zal verloochenen. Reken daar niet op. Zijn woorden zijn nog steeds betrouwbaar. Hij is nog steeds trouw. Hij zal Zijn dreigementen net zo goed uitvoeren als Zijn beloften, want Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij kan ons verloochenen, maar Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij zal ons verloochenen als wij Hem verloochenen, zegt Hij.

Dit is een van de vele, vele, vele passages bij Paulus, Petrus, Jakobus en in Openbaring die zo klinken alsof iemand van gelovige tot ongelovige kan worden en daarmee van behouden naar niet behouden kan gaan.

13

Filadelfia en haar aardbevingen

De volgende gemeente is de gemeente van Filadelfia. Dit is een van de twee waarover Jezus niets negatiefs te zeggen heeft, dus dat is verfrissend. Hij heeft hun alleen positieve dingen te zeggen en beloften te doen. De stad Filadelfia was tegen die tijd wat inwonertal betreft eigenlijk een vrij kleine stad. Ze lag in een gebied dat meer aardbevingen dan gemiddeld te verduren kreeg. Ik heb al gezegd dat Sardis in het jaar 17 na Christus door een aardbeving was verwoest. Dat gold ook voor Filadelfia. Beide steden werden door die aardbevingen verwoest.

Maar Filadelfia had meer aardbevingen dan de meeste plaatsen, zo veel zelfs dat mensen vaak bang waren om in de stad te wonen. De aardbevingen dreven de mensen de stad uit, en ze wachtten tot ze dachten dat het veilig was. Zodra het puin was geruimd en de stad weer was opgebouwd, gingen ze terug. Maar dan dreef een volgende aardbeving hen er weer uit. Tientallen jaren lang gingen ze eruit en er weer in, eruit en er weer in. Het inwonertal steeg en daalde voortdurend. Maar over het algemeen waren mensen bang om in de stad te wonen, dus woonden er sowieso niet ontzettend veel mensen.

Het is interessant dat Jezus hun in vers 12 belooft:

Wie overwint, hem zal Ik tot een zuil in de tempel van Mijn God maken, en hij zal daaruit niet meer weggaan. En Ik zal de Naam van Mijn God op hem schrijven en de naam van de stad van Mijn God, het nieuwe Jeruzalem, dat neerdaalt uit de hemel, bij Mijn God vandaan, en Mijn nieuwe Naam.

OPENBARING 3:12

Hier hoeft je je geen zorgen te maken over aardbevingen. In de tempel van God heb je een vaste plaats. Je bent een pilaar en je hoeft niet naar de heuvels te vluchten, zelfs niet wanneer alles aan het schudden is. Maar deze belofte maakt deel uit van het hele weefsel van Zijn boodschap aan de gemeente van Filadelfia.

Hij zegt het volgende.

14

De brief aan Filadelfia

En schrijf aan de engel van de gemeente in Filadelfia: Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel van David heeft, Die opent en niemand sluit, en Hij sluit en niemand opent: Ik ken uw werken. Zie, Ik heb voor uw ogen een geopende deur gegeven en niemand kan die sluiten, want u hebt weinig kracht en toch hebt u Mijn Woord in acht genomen en Mijn Naam niet verloochend. Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge van de satan, van hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen. Zie, Ik zal maken dat zij komen en aan uw voeten aanbidden en erkennen dat Ik u liefheb. Omdat u het woord van Mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken. Zie, Ik kom spoedig. Houd vast wat u hebt, opdat niemand uw kroon zal wegnemen. Wie overwint, hem zal Ik tot een zuil in de tempel van Mijn God maken, en hij zal daaruit niet meer weggaan. En Ik zal de Naam van Mijn God op hem schrijven en de naam van de stad van Mijn God, het nieuwe Jeruzalem, dat neerdaalt uit de hemel, bij Mijn God vandaan, en Mijn nieuwe Naam. Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

OPENBARING 3:7-13

Jezus stelt Zich in deze brief anders voor dan in alle voorgaande. Vooral in deze brief wijkt Hij van het patroon af. In de aanhef van de meeste brieven ontleent Hij de beschrijving van Zichzelf aan elementen uit hoofdstuk 1, waar Johannes het visioen

zag. Hij had ogen als een vuurvlam, een gewaad dat tot Zijn voeten reikte, een scherp zwaard dat uit Zijn mond kwam, en de zeven sterren in Zijn handen, enzovoort. Uit deze beschrijvende elementen wordt in elke brief een keuze gemaakt wanneer Jezus Zichzelf beschrijft:

En te midden van de zeven kandelaren zag ik Iemand Die op de Zoon des mensen leek, gekleed in een gewaad tot op de voeten, en op de borst omgord met een gouden gordel; en Zijn hoofd en haar waren wit, als witte wol, als sneeuw, en Zijn ogen waren als een vuurvlam, en Zijn voeten waren als blinkend koper, gloeiend gemaakt in een oven, en Zijn stem klonk als het geluid van vele wateren. En Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand en uit Zijn mond kwam een tweesnijdend scherp zwaard; en Zijn gezicht was zoals de zon schijnt in haar kracht.

OPENBARING 1:13-16

enzovoort.

Dit is een uitzondering. Dit is de eerste brief waarin Hij niets aan dat visioen ontleent. Ik weet niet waarom dit anders is, maar kennelijk heeft Hij iets anders wat Hij bij deze specifieke gemeente wil benadrukken. Zijn woord tot hen in vers 8 is in elk geval:

Ik heb een deur voor je opengezet die niemand kan sluiten.

Misschien stelt Hij Zich voor zoals Hij dat doet om dat punt te benadrukken, want Hij zegt:

Ik ben de ware, Degene die de sleutel van David heeft, Degene die opent en niemand sluit. Ik heb een deur voor je opengezet; niemand zal die sluiten. En als Ik sluit, kan niemand openen.

15

Eljakim en de sleutel van David

Die woorden staan cursief, want hoewel ze geen rechtstreeks citaat zijn, zijn ze bijna een rechtstreeks citaat uit Jesaja 22. Bij Jesaja staat het in een interessante context. Er is namelijk een man die Eljakim heet en die in het bestuur van Hizkia, de koning van Juda, een andere man vervangt. De man die hij vervangt, heet Sebna, de schriftgeleerde. We lezen dat Sebna uit zijn ambt wordt gezet. We lezen niet dat dit een beslissing van Hizkia was. We lezen dat het kennelijk een beslissing van God was.

God is niet tevreden over Sebna. We weten niet waarom. Sommigen denken dat hij arrogant is. Sommigen denken dat hij uit een ander land is gekomen, dat hij geen Jood is en dat hij zich op een ongepaste manier een plaats heeft weten te verwerven in het Joodse bestuur. We weten niet werkelijk wat hij verkeerd heeft gedaan, maar God is niet tevreden over hem. Hij zegt:

Hij zal u helemaal ineenrollen tot een kluwen, als een bal naar een wijd uitgestrekt land werpen. Daar zult u sterven en daar zullen uw praalwagens zijn, u, schandvlek van het huis van uw heer!

JESAJA 22:18

Hij zegt:

Op die dag zal het gebeuren dat Ik Mijn dienaar Eljakim, de zoon van Hilkia, zal roepen.

JESAJA 22:20

Zo luidt vers 20.

In de verzen daarna spreekt Hij erover dat Eljakim alle voorrechten van het ambt zal krijgen die Sebna vroeger had. In vers 21 staat:

Ik leg jouw verantwoordelijkheid in zijn handen — dat wil zeggen: Sebna's verantwoordelijkheid in de handen van Eljakim.

En in vers 22:

En Ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder leggen. Als hij opendoet, zal niemand sluiten. Als hij sluit, zal niemand opendoen.

JESAJA 22:22

Dit is duidelijk het vers waaraan Jezus de beschrijving van Zichzelf ontleent. Toch is het in zijn oorspronkelijke verband geen uitspraak over de Messias. Het is een uitspraak over een man die Eljakim heet, de zoon van Hilkia, die daadwerkelijk tot een politiek ambt in Jeruzalem werd verheven tijdens de regering van Hizkia. Het is echter een verantwoordelijke positie. In feite is het een positie die wordt aangeduid met de woorden:

Zo zegt de Heere, de HEERE van de legermachten: Ga, treed binnen bij die hofmaarschalk, bij Sebna, het hoofd van de hofhouding, en zeg:

JESAJA 22:15

Dat was de positie die Sebna in vers 15 bekleedde:

Deze hofmeester, Sebna, die de leiding heeft over het huis.

Dit is dezelfde uitdrukking die voor Jozef werd gebruikt in het huis van Potifar, toen hij werd verheven tot de positie van beheerder over alles wat Potifar bezat. Er staat dat hij over het huis werd aangesteld, en hij was een rentmeester, zoals Sebna dat was.

[Vertalersnoot: In de gebruikte Engelse vertaling staat in beide passages de formulering “over the house”. De HSV vertaalt deze bij Sebna als „hoofd van de hofhouding” en bij Jozef als „over zijn huis”.] Eljakim wordt dus tot rentmeester gemaakt, tot een hooggeplaatste rentmeester in het huis van koning Hizkia, het

huis van David, zoals het wordt genoemd. Hij heeft de sleutel van het huis van David op zijn schouder, waarschijnlijk aan een soort lange sleutelring die hij over zijn schouder draagt.

16

De sleutel als gezag over de toegang

Maar de sleutel van het huis van David is de bevoegdheid om dingen te openen en te sluiten. Daar zijn sleutels voor. Aan de man die de sleutel heeft, is de toegang toevertrouwd, met de bevoegdheid om dingen te openen en te sluiten. Blijkbaar is hij de enige die die bevoegdheid heeft. Als hij iets opent, is het open. Niemand kan het sluiten. Als hij iets sluit, is die beslissing definitief. Niemand zal het openen.

Dit is een hoge positie, en de toegang die door deze functionaris werd verleend of geweigerd, was ongetwijfeld de toegang tot de koning zelf. Het was de sleutel van het huis van David. Het huis van David was het paleis. Het was de familie van de koning. Als iemand tijdens de regering van Hizkia de koning wilde benaderen, moest hij de man zien te vinden die de sleutel had, die de deuren kon openen, die de weg kon openen. Als hij hem ertoe kon bewegen de deuren te openen, kon hij naar binnen gaan en de koning spreken. Als dat niet lukte, bleef die deur dicht en kon hij bij niemand anders terecht. Er was niemand tot wie hij zich kon wenden om buiten deze man om toegang te krijgen. Als hij de deur sloot, bleef die dicht. Niemand opent hem als hij hem sluit. Deze man heeft het laatste woord als het gaat om toegang tot de koning.

Jezus schrijft die voorrechten nu aan Zichzelf toe. Hij heeft de sleutel van het huis van David. Hij is Degene Die opent en niemand sluit, en sluit en niemand opent. Met andere woorden, Hij is Degene in het huis van God, de werkelijke Koning, Die mensen wel of geen toegang verleent. Als Jezus zegt: 'Kom binnen', dan zijn ze binnen. Niemand kan die deur voor hen sluiten. Als Hij zegt: 'Nee, je staat buiten', kan niemand hem openen.

Alleen Jezus is de weg.

Jezus zei tegen hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.
Niemand komt tot de Vader dan door Mij.

JOHANNES 14:6

Dat is iets wat Johannes, die het boek Openbaring schreef, ook optekende in Johannes 14, vers 6. De sleutel is dus de bevoegdheid om wel of geen toegang te verlenen. Daarom zegt Hij tegen hen:

17

Christus opent de deur naar God

En schrijf aan de engel van de gemeente in Filadelfia: Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel van David heeft, Die opent en niemand sluit, en Hij sluit en niemand opent: Ik ken uw werken. Zie, Ik heb voor uw ogen een geopende deur gegeven en niemand kan die sluiten, want u hebt weinig kracht en toch hebt u Mijn Woord in acht genomen en Mijn Naam niet verloochend. Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge van de satan, van hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen. Zie, Ik zal maken dat zij komen en aan uw voeten aanbidden en erkennen dat Ik u liefheb. Omdat u het woord van Mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken. Zie, Ik kom spoedig. Houd vast wat u hebt, opdat niemand uw kroon zal wegnemen. Wie overwint, hem zal Ik tot een zuil in de tempel van Mijn God maken, en hij zal daaruit niet meer weggaan. En Ik zal de Naam van Mijn God op hem schrijven en de naam van de stad van Mijn God, het nieuwe Jeruzalem, dat neerdaalt uit de hemel, bij Mijn God vandaan, en Mijn nieuwe Naam. Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

OPENBARING 3:7-13

Daarmee zegt Hij: 'Ik heb jullie toegang tot de Koning verleend. Ik heb jullie toegang verleend tot Mijn Vader, tot de troonzaal van Mijn Vader. Jullie kunnen voor God gaan staan en jullie zaak bepleiten als mensen aan wie bijzondere, bevoorrechte toegang is verleend door niemand minder dan Jezus.' Zodra Jezus die toegang heeft verleend, kan niemand Zijn beslissing tenietdoen. Als Hij daarentegen de deur zou sluiten, als

Hij zou zeggen: ‘Jij zult Mijn Vader niet zien’, dan kan niemand je daarbinnen krijgen. Mohammed kan dat niet. Confucius kan dat niet. Boeddha kan dat niet. Krishna kan dat niet. Niemand kan die deur voor je openen als Jezus hem gesloten houdt. Je moet het met Hem bespreken. Je moet Zijn toestemming krijgen. Je moet door Hem toegang krijgen. Dat is wat de sleutel van David en deze voorrechten die Hij aan Zichzelf toeschrijft, betekenen.

Waarom zou Hij dat tegen deze gemeente zeggen? Dat weten we niet zeker, maar meteen daarna zegt Hij in vers 9 tegen hen:

18

De synagoge van satan

Ik zal de mensen uit de synagoge van satan, die zeggen dat ze Joden zijn maar dat niet zijn en liegen, naar je toe laten komen en zich voor je voeten laten neerbuigen, zodat ze weten dat Ik van je heb gehouden.

Er is nog een gemeente die problemen had met hetzelfde soort mensen: mensen die volgens Jezus beweerden Joden te zijn, maar het niet waren. Ze waren in werkelijkheid een synagoge van satan. Hij zei:

Ik ken uw werken, verdrukking en armoede — u bent echter rijk — en Ik ken de lastering van hen die zeggen dat zij Joden zijn, maar het niet zijn; zij zijn namelijk een synagoge van de satan.

OPENBARING 2:9

De gemeente van Smyrna had in hoofdstuk 2, vers 9, blijkbaar conflicten met de Joodse gemeenschap in Smyrna. Smyrna had, zoals ik al zei, de grootste Joodse gemeenschap van alle steden in het boek Openbaring, en blijkbaar was de Joodse gemeenschap een invloedrijke groep. Net als op veel andere plaatsen verzetten zij zich tegen de christenen. Blijkbaar ondervond de gemeente van Smyrna mede daardoor vervolging. Jezus bemoedigde hen: ‘Ik weet wat die mensen jullie aandoen.’

In Filadelfia moest Christus blijkbaar ook iets zeggen over de Joodse gemeenschap daar. Wat Hij zegt, is waarschijnlijk veelbetekenend. Hij zegt: ‘Ik zal degenen die beweren Joden te zijn’ — maar volgens Jezus zijn ze geen echte Joden; ze zijn een synagoge van satan — ‘Ik zal die mensen laten komen en zich voor jullie voeten laten neerbuigen.’

19

Filadelfia wordt in het gelijk gesteld

Dat betekent niet dat ze jullie zullen aanbidden. Het klinkt misschien zo, maar de Bijbel zegt — Jezus zegt het, Openbaring leert het — dat wij met Hem op de troon zullen zitten.

opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen elke knie van hen die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en elke tong zou belijden dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid van God de Vader.

FILIPPENZEN 2:10-11

Ze zullen zich voor Hem neerbuigen. Als wij daar op de troon zitten, zullen ze dat aan onze voeten doen. Natuurlijk zullen wij niet degenen zijn die ze aanbidden. Dat zal Jezus zijn. Maar ze zullen aan onze voeten zijn, omdat wij bij Christus zullen staan of zitten terwijl zij zich voor Hem neerbuigen.

Het punt hier is niet zozeer dat zij Hem zullen aanbidden of dat zij Hem aan onze voeten zullen aanbidden, maar dat zij zullen weten en erkennen:

dat Ik van je heb gehouden.

Dit lijkt te zeggen: „Ik zal je in hun ogen in het gelijk stellen.” Blijkbaar denken zij niet dat God jou liefheeft. Je bent tenslotte een heiden. Je bent een christen. De Joden hadden vaak het gevoel dat alleen zij het uitverkoren volk waren. Niet alle Joden hadden daar een even slechte houding tegenover. Er zijn natuurlijk Joden geweest die

vriendelijk waren tegen christenen, en er zijn Joden geweest die christen zijn geworden. Maar er zijn tijden en plaatsen geweest waar de Joodse gemeenschap bijzonder onvriendelijk was tegen de christenen.

Ongetwijfeld hielden de Joden in deze specifieke stad de christenen voor dat de christenen, omdat zij heidenen waren, niet bijzonder geliefd waren bij God. Ze zeiden zoiets als: „Jullie Jezus kan jullie niet in de hemel toelaten. God zal jullie niet erkennen, omdat jullie niet bij ons horen. Jullie zijn niet besneden. Jullie behoren niet tot het zaad van Abraham.”

Jezus zegt blijkbaar: „Wat zij ook zeggen, Ik heb de deur voor jullie geopend en zij kunnen die niet sluiten. Niemand kan die sluiten. Zij kunnen niet zeggen dat jullie niet voor God mogen komen. Dat is niet hun beslissing. Dat is Mijn beslissing.” Er zal een dag komen waarop zij dat zullen erkennen. Er zal een dag komen waarop zij zullen erkennen:

Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge van de satan, van hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen. Zie, Ik zal maken dat zij komen en aan uw voeten aanbidden en erkennen dat Ik u liefheb.

OPENBARING 3:9

20

Het uur van de beproeving

Bij deze belofte in vers 10 zullen we wat langer stilstaan, omdat die gewoonlijk anders wordt opgevat dan volgens mij zou moeten. Vers 10 zegt:

Omdat u het woord van Mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken.

OPENBARING 3:10

Hier wordt verwezen naar een uur van beproeving, en er staat dat dit over de hele wereld zal komen. In populaire evangelische kringen wordt Openbaring tegenwoordig doorgaans opgevat als een boek dat gaat over een toekomstige tijd van grote verdrukking, en niet alleen een toekomstige, maar een wereldwijde. Sommigen zouden zelfs zeggen dat er nog nooit eerder een beproeving over de hele wereld is gekomen. Dit moet dus wel een toekomstige grote verdrukking zijn, zoals we daar later in het boek Openbaring over lezen. De plagen, het beest, de hoer en al die dingen maken deel uit van een wereldwijde, rampzalige periode die de grote verdrukking wordt genoemd. Dit is de futuristische visie hierop. Zij zeggen dat dit het uur van beproeving is waar Jezus over spreekt, dat over de hele wereld zal komen om hen die op de aarde wonen op de proef te stellen.

Tegen deze gemeente zegt Hij:

Ik zal je voor dat uur van beproeving behoeden.

Bedenk dat aanhangers van de bedelingenleer vaak geloven dat de zeven gemeenten die hier worden genoemd zeven gedeelten van het hele gemeentetijdperk vertegenwoordigen. Als je van Efeze naar Laodicea gaat, ga je volgens hen van de tijd van Johannes naar het einde van de wereld en naar de gemeente in de eindtijd. Zij geloven dat de gemeente van Filadelfia overeenkomt met de trouwe gemeente in de laatste dagen, terwijl de gemeente van Laodicea overeenkomt met de afvallige gemeente in de laatste dagen. Zij geloven, of in elk geval veel aanhangers van de bedelingenleer geloven, dat de gemeente van Filadelfia de trouwe gemeente in de eindtijd vertegenwoordigt. Dit is beslist de enige opvatting die ik hen ooit heb horen verkondigen. En ik heb velen van hen dat horen doen, omdat ik zelf een leraar van de bedelingenleer was en het ook zei. Omdat die gemeente trouw is, zal Hij haar bewaren voor de grote verdrukking, het uur van beproeving dat over de wereld komt. Dit spreekt daarom over een opname vóór de grote verdrukking.

De gemeente van Laodicea zou dan de gemeente zijn die achterblijft, die afvallig en lauw is. Beide gemeenten, Filadelfia en Laodicea, behoren dus tot de eindtijd. En zij zouden zeggen dat beide nu bestaan, omdat zij geloven dat wij in de eindtijd leven. Daarom mogen wij kiezen: maak ik deel uit van de gemeente van Laodicea of van de gemeente van Filadelfia? Zal ik trouw zijn en vóór de grote verdrukking worden

opgenomen, of zal ik tot de gemeente van Laodicea behoren en gedurende de periode van de grote verdrukking godsdienst blijven bedrijven? Dit vers wordt beschouwd als een rechtstreekse belofte dat de gemeente vóór de grote verdrukking zal worden opgenomen.

21

Geen bewijs voor een opname vooraf

Toen ik een aanhanger van de bedelingenleer was, waren er een twintigtal passages in de Bijbel waarvan ik dacht dat ze een opname vóór de grote verdrukking leerden. Sommige waren niet erg expliciet, maar er waren twee passages die volgens mij niet te weerleggen waren. Ik dacht dat er twee passages waren die zonder enige twijfel bewezen dat er een opname vóór de grote verdrukking zou plaatsvinden. Eén daarvan was 2 Thessalonicenzen 2, over datgene wat niet bij name wordt genoemd en eerst verwijderd moet worden voordat de mens van de zonde kon opstaan. Ik was er volkomen zeker van dat dit de gemeente was, of de Heilige Geest in de gemeente, omdat men mij dat had verteld. Het kwam niet bij me op dat het iets anders kon zijn, wat het volgens mij nu wel is. Daarom zie ik 2 Thessalonicenzen 2 op geen enkele manier als een belofte van een opname vóór de grote verdrukking.

De andere passage naast 2 Thessalonicenzen 2 was deze passage, omdat ik dacht dat je er onmogelijk omheen kon. Aan de gemeente wordt beloofd dat zij verlost zal worden van het uur van beproeving. Niet zomaar een willekeurig uur van beproeving, maar het uur van beproeving dat over de hele wereld zal komen. Er is nog nooit zo'n uur van beproeving over de hele wereld geweest, dus dat moet wel de grote verdrukking zijn. Ik kende geen andere visie op Openbaring dan de futuristische visie. Dat was nogal beperkend. Destijds wist ik niet dat iemand een andere opvatting had dan dat de grote verdrukking toekomstig was en al die dingen. Daarom leek dit mij een duidelijke verwijzing naar die grote verdrukking en naar de opname vóór de grote verdrukking.

Naar mijn idee was dat, gezien de vooronderstellingen die wij als aanhangers van de bedelingenleer hadden, een redelijk aannemelijke conclusie over dit vers. Maar ik zeg alleen redelijk aannemelijk, want zelfs voordat ik mijn futurisme opgaf, toen ik nog steeds dacht dat het boek Openbaring over de toekomst ging, kwam ik met tegenzin

tot de conclusie dat dit geen opname vóór de grote verdrukking leert. Als er zo'n opname is, zou je dit vers ter ondersteuning daarvan kunnen aanvoeren. Maar de vraag of zo'n opname er wel of niet is, kon op grond van deze passage niet worden beantwoord en er zelfs niet erg krachtig mee worden verdedigd.

De reden is dat ik de belofte opvatte als: „Ik zal jullie lichamelijk wegnemen. Ik zal jullie uit de wereld wegnemen.” Dit uur van verzoeking komt over de hele wereld, en Hij zal je eruit halen door je uit de wereld weg te nemen. Om ons voor verzoeking te bewaren, dacht ik, moest Hij ons wegnemen uit de plaats waar de moeilijkheden plaatsvonden. Dat heb ik lange tijd geloofd, al duurde het een poos voordat ik besepte dat er geen specifieke reden was om te geloven dat dit de enige manier was waarop deze belofte vervuld kon worden.

22

Bewaren zonder uit de wereld te gaan

Toen ontdekte ik dat Jezus in Johannes 17:15, toen Hij voor de discipelen bad, zo bad:

Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze.

JOHANNES 17:15

De boze is de vorst van deze wereld, en Hij bidt dat wij voor hem bewaard worden. De uitdrukking „bewaren voor” is dezelfde Griekse woordcombinatie als in Openbaring 3:10: ek tereo. Twee Griekse woorden: ek betekent „uit”; tereo betekent „bewaken of beschermen” — buiten iets houden, uit iets wegnemen, voor iets bewaren. Ek tereo.

Precies hetzelfde werkwoord en voorzetsel die in Openbaring 3:10 staan, staan ook in dit vers. Die twee woorden komen nergens anders in de Schrift samen voor. Johannes schreef beide boeken. In beide gevallen citeert hij Jezus. In beide gevallen gebruikt hij een uitdrukking die nergens anders voorkomt dan in die twee passages. Dat betekent niet dat het in beide gevallen over hetzelfde gaat, maar dat zou kunnen. Het betekent

in elk geval dit: in Johannes 17:15 is het, om bewaard te worden voor moeilijkheden die van de vijand komen, niet nodig om uit de wereld weggenomen te worden. Jezus zegt namelijk uitdrukkelijk:

Ik vraag niet of U hen uit de wereld wilt wegnemen. Bescherm hen alleen tegen de boze.

Daarom is het duidelijk dat mensen voor iets bewaren niet vereist dat ze van de planeet worden verwijderd. En als er een uur van verzoeking over de hele wereld komt, zou Jezus ons dan veilig voor die schadelijke dingen kunnen bewaren zonder ons uit de wereld weg te nemen? Natuurlijk. De gebruikelijke vergelijking is Israël in Egypte, wanneer God de tien plagen over Egypte brengt. Veel van de plagen in Openbaring zijn een rechtstreekse weerklink van de plagen in Egypte. Toch was Israël nog steeds in Egypte toen God de tien plagen over Egypte bracht. Hij haalde hen er naderhand uit, maar liet hen daar zolang de tien plagen duurden. Hij beschermde hen. De Bijbel zegt in Exodus dat God onderscheid maakte tussen Israël en de Egyptenaren, zodat de plagen de Egyptenaren zouden treffen, maar niet de Israëlieten die in hun land waren. Dat wil zeggen dat God plagen over een gebied kan brengen en toch afzonderlijke mensen in dat gebied kan beschermen.

23

Bescherming te midden van Gods plagen

Kijk naar Psalm 91. Psalm 91 is een lied dat mogelijk door Mozes geschreven is. We weten niet of dat zo is. De psalm is anoniem. Voor zover we weten is het niet een van de psalmen van David, maar de voorafgaande psalm is de psalm van Mozes. Psalm 90 is een gebed van Mozes, de man Gods. De schrijver van Psalm 91 wordt niet genoemd, maar er staan veel toespelingen op de uittocht in en de psalm zou door Mozes geschreven kunnen zijn. Er zijn toespelingen op God Die plagen brengt en Zijn volk tegen plagen beschermt.

In vers 5 staat:

U zult niet vrezen voor het beangstigende van de nacht, voor de pijn die overdag aan komt vliegen,

PSALMEN 91:5

In vers 7 staat:

Al zullen er duizend vallen aan uw zijde en tienduizend aan uw rechterhand — bij u zal het onheil niet komen.

PSALMEN 91:7

Nou, vlak aan mijn rechterhand is behoorlijk dichtbij. Toch is het blijkbaar ver genoeg weg. Het komt niet dichtbij genoeg om je kwaad te doen. Mensen pal naast je kunnen vallen. Duizend kunnen er aan je zijde vallen en tienduizend aan je rechterhand, maar het zal niet bij je komen.

Slechts met uw ogen zult u het aanschouwen, u zult de vergelding aan de goddelozen zien.

PSALMEN 91:8

Vers 10 zegt:

Geen onheil zal u overkomen, geen plaag zal uw tent naderen.

PSALMEN 91:10

Geen plaag zal bij je woning komen. De plagen worden in Openbaring uitgegoten. Ze werden ook over Egypte uitgegoten. Dat zijn de enige twee perioden met plagen waarover de Bijbel spreekt. Maar er is een belofte dat geen plaag bij je woning zal komen. Duizend zullen er vlak naast je vallen, of tienduizend vlak naast je, maar ze zullen je niet raken.

God weet hoe Hij Zijn doelwitten moet raken en degenen moet missen die Hij niet wil raken. Hij is een goede scherpschutter. Hij laat niet zomaar een bom vallen. Hij is een sluipschutter. Hij weet hoe Hij de mensen moet uitschakelen die Hij wil uitschakelen, en Hij kan degenen die Hij wil laten staan, laten staan. Hij beschermde Israël in Egypte terwijl de plagen over Egypte kwamen.

24

Wie wordt meegenomen bij Christus' komst?

Kijk nu eens naar Mattheüs 24. Ik geloof dat Jezus in vers 36 over Zijn wederkomst spreekt. Dat wordt betwist. Er zijn uiteraard preteristen die geloven dat Hij over het jaar 70 na Christus spreekt. Ik vat het zo op dat Hij over het einde van de wereld spreekt. In vers 35 zegt Hij:

De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen zeker niet voorbijgaan.

MATTHEÛS 24:35

Maar die dag en dat uur is aan niemand bekend, ook aan de engelen in de hemel niet, maar alleen aan Mijn Vader.

MATTHEÛS 24:36

Ik vat het zo op dat Hij die dag en dat uur bedoelt waarop de wereld voorbijgaat, en dat gebeurt bij de wederkomst van Christus.

Zoals de dagen van Noach waren, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.

MATTHEÛS 24:37

Want zoals ze bezig waren in de dagen voor de zondvloed met eten, drinken, trouwen en ten huwelijk geven, tot op de dag waarop Noach de ark binnenging, en het niet merkten, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Dan zullen er twee op de akker zijn; de één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Er zullen twee vrouwen malen met de molen; de één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden.

MATTHEÛS 24:38-41

In sommige kringen waren we geneigd dit te zien als een verwijzing naar de opname. Wanneer Jezus terugkomt, zal Hij de christen uit het bed wegnemen en de niet-christelijke huwelijkspartner achterlaten. Hij zal de christen wegnemen van de werkplek, uit het vliegtuig of uit de auto. Degene die achterblijft, zal de ongelovige zijn, die achterblijft om door de grote verdrukking heen te gaan. Dat is de uitleg van de opname vóór de grote verdrukking die men aan deze tekst geeft.

Maar dat is niet wat Jezus zei. Jezus zei dat het is als in de dagen van Noach. De goddelozen gedroegen zich alsof er niets over hen zou komen. Ze hadden niets in de gaten totdat de vloed kwam en wat met hen deed? Die nam hen allemaal weg. Zo zal het zijn wanneer Hij komt. De één zal worden meegenomen en de ander achtergelaten. De één zal worden meegenomen en de ander achtergelaten. Mensen bevinden zich vlak bij elkaar. De één zal worden meegenomen en de ander achtergelaten.

Waarheen meegenomen? In dit geval worden degenen die werden meegenomen vergeleken met hen die door de vloed werden meegenomen. Dat staat in de onmiddellijke context. Bij de vloed werden degenen die werden meegenomen gedood. Als je naar de parallel hiervan in Lukas 17 kijkt, wordt het volgens mij nog onmiskenbaarder, nog explicieter. Lukas 17 zegt in de verzen 26 en 27:

25

De weggenomenen worden geoordeeld

En zoals het gebeurde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen. Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk en zij werden ten huwelijk gegeven tot op de dag waarop Noach de ark binnenging en de zondvloed kwam en hen allen om deed komen.

LUKAS 17:26-27

In Mattheüs staat dat de vloed kwam en hen allemaal meenam. 'Hen allemaal meenam' betekent 'hen allemaal vernietigde'.

Maar kijk verderop. Vers 34:

Ik zeg u: In die nacht zullen er twee op één bed zijn. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Twee vrouwen zullen samen malen. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Twee zullen er op de akker zijn. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden.

LUKAS 17:34-36

De discipelen zeiden:

En zij antwoordden en zeiden tegen Hem: Waar, Heere? En Hij zei tegen hen: Waar het lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen.

LUKAS 17:37

Die vraag vinden we niet in Mattheüs 24. Daar zeggen de discipelen niet: 'Wat? Waar? Ze worden meegenomen? Waar gaan ze heen? Waarheen worden ze meegenomen?' Ze hadden The Late Great Planet Earth niet gelezen. Ze wisten het niet. Ze wisten niet dat

er een opname van de gemeente zou komen. Ze werden er dus volkomen door verrast toen Jezus zei:

De een wordt meegenomen en de ander achtergelaten.

Maar Zijn antwoord is vreemd, want Hij zegt niet: ‘Dwazen, ze worden opgenomen in de wolken om bij Jezus te zijn.’ Nee, Hij zegt: ‘Waar zijn ze heen gegaan? Laat Mij die vraag voor jullie beantwoorden.’

Waar zijn ze? Je kunt ze vinden. Zoek naar de gieren. Zoek naar de arenden. Waar het lijk is, daar zullen de arenden zijn. Dus wil je weten waarheen ze zijn meegenomen? Ze zullen gemakkelijk te vinden zijn. Waar het lijk is, daar zullen de arenden zijn.

Wanneer Hij dus zegt dat de één zal worden meegenomen, vragen zij: ‘Waarheen?’ Hij zegt: ‘Het zal werkelijk niet zo moeilijk zijn om hen te vinden.’ Ze zullen worden meegenomen, ze zullen worden vernietigd, ze zullen worden gedood. De één zal worden meegenomen en de ander achtergelaten.

Al zullen er duizend vallen aan uw zijde en tienduizend aan uw rechterhand — bij u zal het onheil niet komen. Slechts met uw ogen zult u het aanschouwen, u zult de vergelding aan de goddelozen zien.

PSALMEN 91:7-8

Als God ons dus wil behoeden voor plagen of voor welke andere rampen dan ook, kan Hij dat doen. Zelfs als Hij wil dat onze naaste buur of onze huwelijkspartner door die plaag getroffen wordt, kun je in hetzelfde bed liggen en kan Hij die ander meenemen. Dit betekent niet dat Hij die ander zal opnemen. Het betekent dat Hij die ander oordeelt en doodt, zoals de mensen die bij de vloed werden gedood. Zij gingen niet naar de hemel, maar werden weggenomen uit het land van de levenden. Ze werden uit dit leven weggenomen.

26

Wat 'de hele wereld' betekende

En toen Jezus dus zei:

Omdat u het woord van Mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken.

OPENBARING 3:10

is er geen enkele reden ter wereld om te zeggen dat dit betekent dat wij de wereld uit moeten. Dat wordt nergens beloofd of zelfs maar gesuggereerd; er is geen enkele aanwijzing voor.

Maar belangrijker nog: hier is niet per se ook maar een aanwijzing voor een toekomstige wereldwijde grote verdrukking. Want het woord 'wereld' wordt in de Bijbel anders gebruikt dan wij het gewoonlijk gebruiken. Voor hen betekende het hun wereld. Wij weten meer over de wereld dan zij wisten, en wanneer wij het woord gebruiken, ligt daarin meer kennis besloten. Wij spreken over de hele wereld. Wij weten van Australië en Zuid-Amerika en de eilanden in de Stille Zuidzee. Wanneer wij over de wereld spreken, hoort alles bij de wereld.

Wanneer zij over de wereld spraken, bedoelden ze in wezen de wereld rond de Middellandse Zee. Het was eigenlijk de Romeinse wereld, het Romeinse Rijk. Hoe weet ik dat? Het is onmiskenbaar. In Lukas 2, vers 1, om maar een voorbeeld te geven, staat:

En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus dat heel de wereld ingeschreven moest worden.

LUKAS 2:1

Caesar eiste dus dat iedereen ter wereld zich liet registreren, zodat hij belasting van hen kon heffen. Vielen de Inca's daar ook onder? En de Aboriginals in Australië? En de Maori's in Nieuw-Zeeland? Stuurde Caesar daar mannen naartoe om die mensen voor

de belasting te registreren? Nee, het ging om de wereld waarover hij heerste. Er staat gewoon 'de hele wereld', maar in de tijd van het Nieuwe Testament was het heel gebruikelijk om het Romeinse Rijk aan te duiden als de wereld.

In Kolossenzen 1, vers 6, noemt hij aan het einde van vers 5 zelfs de waarheid van het Evangelie. Daar gaat hij in vers 6 op door:

Dit is naar u toe gekomen zoals ook in de hele wereld, en het draagt vrucht zoals ook onder u, vanaf de dag dat u het gehoord hebt en de genade van God in waarheid hebt leren kennen.

KOLOSSENZEN 1:6

Het Evangelie is dus naar de hele wereld gegaan en draagt vrucht. Natuurlijk niet naar de hele planeet aarde, beslist niet. Maar het was in wezen door verreweg het grootste deel van het Romeinse Rijk gegaan. Dat is de hele wereld waarover hij spreekt. Hij spreekt niet eens over India, hoewel hij wist dat het bestond. Hij spreekt niet over Zuid-Afrika. Hij wist dat er volken ten zuiden van Noord-Afrika waren, maar die lagen niet in zijn wereld. Ze maakten geen deel uit van het Romeinse Rijk. Het Evangelie was daar niet gekomen en Paulus gaf ook op geen enkele manier aan dat dit wel zo was.

De hele wereld was, voor zover het hem en zijn lezers betrof, de beschaafde wereld, de Romeinse wereld. Dat bedoelden ze. Wij spreken soms over de moslimwereld, de vrije wereld of de communistische wereld. Wanneer wij over de wereld spreken, bedoelen we niet altijd de planeet. Wanneer zij over de wereld spraken, bedoelden ze bijna nooit de planeet. Ze spraken over de wereld waarin ze leefden, de Romeinse wereld. En wanneer Jezus tegen de gemeente zegt:

27

De crisis in Rome en Israël

Er komt een uur van beproeving over de hele wereld, dan kan dit heel goed eenvoudig vervuld zijn door een crisis in het hele rijk, die eraan komt om hen die in het land wonen op de proef te stellen. Het land verwijst waarschijnlijk naar Israël. Ik weet dat er 'aarde' staat, maar de woorden 'aarde' en 'land' zijn in het Grieks hetzelfde. Ik

geloof dat Hij deze gemeente belooft dat er weliswaar een crisis in het hele rijk over hun wereld komt, maar dat één gevolg daarvan zal zijn dat de mensen die in het land Israël wonen op de proef worden gesteld. Hij spreekt over iets wat deze gemeente werkelijk zou meemaken — of niet, als Hij hen ervoor zal bewaren.

Als Hij over een toekomstige grote verdrukking spreekt, gaat Hij hen dan uit de dood opwekken en hen ervoor bewaren? Hij spreekt tegen mensen die op dat moment in leven zijn en tegen wie Hij zei:

Ik ga je behoeden voor iets wat kennelijk nog tijdens jouw leven komt.

Wat zou dat zijn?

We weten niet precies wanneer Openbaring is geschreven. Ik heb de opvatting verdedigd dat het waarschijnlijk vóór het jaar 70 na Christus is geschreven. Vlak vóór het jaar 70 na Christus was er een crisis in het hele rijk. Keizer Nero pleegde in 68 zelfmoord. Gedurende de daaropvolgende achttien maanden was de hele hoofdstad Rome verwickeld in burgeroorlogen. In die periode brachten drie heersers zichzelf in de positie van keizer, en elk van hen werd door de volgende man vermoord. De een regeerde drie maanden, de ander zes. Ik weet niet meer of een van hen één maand regeerde, maar Galba, Otho en Vitellius waren deze drie mannen. Binnen een tijdsbestek van achttien maanden waren er vijf verschillende keizers, als je Nero meetelt, die zichzelf doodde, daarna deze drie, en uiteindelijk Vespasianus. Toen stabiliseerde de situatie zich.

In diezelfde periode was er een oorlog gaande tussen Rome en Israël. Van het jaar 66 tot het jaar 70 na Christus verkeerde Israël in een crisis. Het hele rijk verkeerde in een crisis, maar Israël had daarnaast zijn eigen crisis. Dit was een tijd waarin niemand aan rampspoed ontkwam. Zij die in het land woonden, werden zwaar op de proef gesteld, maar er kwam ook een beproeving over de hele Romeinse wereld. Veel historici hebben gesuggereerd — volgens mij zei Gibbon, de belangrijkste onder hen, dit — dat het een wonder was. En hij was geen gelovige. Het was een wonder dat Rome toen niet ten val kwam, want het was instabiel en het leek op geen enkele manier weer vaste grond onder de voeten te kunnen krijgen, totdat Vespasianus aan de macht kwam.

Dit kan heel goed iets zijn geweest dat de lezers van deze brief, de mensen in Filadelfia, heeft getroffen. Jezus zegt:

Omdat u het woord van Mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal, om hen die op de aarde wonen te verzoeken.

OPENBARING 3:10

Wanneer Hij in vers 11 zegt:

Zie, Ik kom spoedig. Houd vast wat u hebt, opdat niemand uw kroon zal wegnemen.

OPENBARING 3:11

dan kan dit 'komen' Zijn komst ten oordeel in deze crisis zijn. Het gebeurt spoedig. Hij zegt dus:

Houd vast aan wat je hebt, zodat niemand je kroon afpakt.

28

Pilaren en namen in Gods tempel

Wanneer Hij belooft dat zij die overwinnen een pilaar zullen zijn in de tempel van Zijn God, veronderstelt die belofte dat men weet dat de gemeente de tempel van God is. Volgens 1 Petrus 2:5 geldt voor ons:

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

Ieder heeft een plaats in de muur of in het bouwwerk van de gemeente, die de Heilige Geest aan ieder heeft gegeven. Deze mensen, die overwinnaars zijn, zullen tot pilaren worden gemaakt. Pilaren zijn natuurlijk het deel van het gebouw dat de stabiliteit in stand houdt. Ze dragen het gewicht. Sterke pilaren maken een gebouw stabiel. Omdat Filadelfia een plaats was die door aardbevingen werd getroffen, wordt hiermee gesuggereerd dat het huis van God daar niet zal instorten, omdat er pilaren zijn. En deze mensen die overwinnen, zullen de waardigheid krijgen dat ze belangrijk zijn in de gemeente, belangrijk in het Koninkrijk van God. Ze zullen niet meer naar buiten gaan.

Hij zegt dat Hij enkele dingen op hen zal schrijven:

Wie overwint, hem zal Ik tot een zuil in de tempel van Mijn God maken, en hij zal daaruit niet meer weggaan. En Ik zal de Naam van Mijn God op hem schrijven en de naam van de stad van Mijn God, het nieuwe Jeruzalem, dat neerdaalt uit de hemel, bij Mijn God vandaan, en Mijn nieuwe Naam.

OPENBARING 3:12

Ik weet niet zeker wat dit allemaal betekent. De naam van de stad, het nieuwe Jeruzalem, zou erop wijzen dat je de naam van de stad op je zult dragen als een onderscheidingsteken dat, naar ik aanneem, je burgerschap aangeeft.

Het idee dat de Naam van Zijn God op je geschreven staat, komt in hoofdstuk 14 opnieuw naar voren, wanneer hij in vers 1 zegt:

En ik zag, en zie, het Lam stond op de berg Sion, en bij Hem honderdvierenveertigduizend mensen met op hun voorhoofd de Naam van Zijn Vader geschreven.

OPENBARING 14:1

Dit staat in tegenstelling tot de mensen in het vorige hoofdstuk die de naam van het beest op hun voorhoofd geschreven hebben. Mensen hebben óf de naam van het beest óf de Naam van God op hun voorhoofd. Natuurlijk niet letterlijk, maar de naam van je

eigenaar op je voorhoofd dragen was iets waarmee een slaaf vertrouwd zou zijn. Een slaaf zou op zijn voorhoofd of zijn hand gebrandmerkt worden met de naam of het merkteken van zijn meester. Misschien wordt dit bedoeld:

Jullie zullen Mijn slaven zijn. Jullie zullen Mijn dienaren zijn. Jullie zullen de naam van Mijn Vader, Mijn God, op jullie voorhoofd dragen.

Hij zegt niet ‘op je voorhoofd’, maar alleen ‘op je’.

29

Laodicea en haar plaatselijke kenmerken

De precieze betekenis van een deel van deze belofte zullen we onbesproken moeten laten. We moeten nog één brief behandelen zonder daar ook maar bij benadering evenveel tijd aan te besteden, maar dat is niet erg. Als laatste schrijft Hij aan de gemeente van Laodicea. Dit is een gemeente waarover we veel weten, en er zijn veel toespelingen op plaatselijke zaken. Deze brief bevat veel verwijzingen naar plaatselijke omstandigheden. De Laodicenzen hadden een watervoorziening die vanuit een afgelegen gebied kwam, ongeveer tien kilometer verderop, uit een plaats die Denizli heette. Het kwam uit een hete bron. Heet water drink je natuurlijk niet, maar dat was geen probleem. Het had tijd om enigszins af te koelen. Tijdens de tocht van ongeveer tien kilometer door aquaducten of rotsen, of waar het dan ook doorheen stroomde, koelde het enigszins af, maar niet erg veel. Tegen de tijd dat het de stad bereikte, was het lauw en daarom niet echt drinkbaar. Het was geen water dat je zou willen drinken. Het was niet zo dat je eraan zou sterven als je het dronk, maar het nam ook enkele ongewenste mineralen en dergelijke op. Wanneer mensen het water wel dronken, moesten ze er vaak van overgeven. Ze werden er misselijk van. Hierom stond deze stad bekend. Het is niet verrassend dat Jezus erop zinspeelt dat zij lauw zijn en dat Hij hen uit Zijn mond wil braken.

Er zijn ook enkele andere zaken. De stad was een bankencentrum en was zeer rijk. De gemeente was waarschijnlijk ook rijk. De gemeente zei dat in elk geval:

Want u zegt: Ik ben rijk en steeds rijker geworden en heb aan niets gebrek, maar u weet niet dat juist u ellendig, beklagenswaardig, arm, blind en naakt bent.

OPENBARING 3:17

De gemeente was blijkbaar rijk, net als de bevolking in het algemeen. De stad produceerde ook kleding en tapijten van zwarte wol. Zoals we hebben gezien, produceerden veel van deze steden een bepaald soort textiel, wol of kleurstof. In Laodicea werden kleding en tapijten van zwarte wol geproduceerd. Ironisch genoeg zijn zij naakt en moeten ze gekleed worden, hoewel ze in een stad wonen die kleding produceert.

Heel interessant is dat de stad Laodicea een medische school had die beroemd was om de productie van een poedervormige stof uit Frygië, meen ik, die daar was ontwikkeld om er oogzalf van te maken. Met deze poedervormige stof, die ze op de medische school produceerden, behandelden ze oogaandoeningen. Hier wordt vaak naar verwezen, want Hij spreekt erover dat zij oogzalf moeten aanschaffen, zodat ze kunnen zien. Jezus neemt al deze natuurlijke zaken uit de cultuur en geeft er een geestelijke betekenis aan, zoals we zullen zien.

30

Lauw, rijk en toch geestelijk arm

En schrijf aan de engel van de gemeente in Laodicea: Dit zegt de Amen, de getrouwe en waarachtige Getuige, het begin van Gods schepping: Ik ken uw werken, en weet dat u niet koud en niet heet bent. Was u maar koud of heet! Maar omdat u lauw bent en niet koud en ook niet heet, zal Ik u uit Mijn mond spuwen.

OPENBARING 3:14-16

of: je uitbraken. Het woord ‘spew’ is ouderwets Engels. Het betekent niet spugen; het betekent braken.

[Vertalersnoot: De HSV gebruikt in Openbaring 3:16 „uit Mijn mond spuwen”; de spreker legt hier de betekenis van het woord “spew” in zijn Engelse vertaling uit.]

Deze mensen bevinden zich niet alleen in Zijn mond, zodat Hij hen zal uitspugen. Ze bevinden zich in Zijn maag. Hij zal hen uitbraken. Ze zullen uit het lichaam van Christus worden gestoten.

Dit is ironisch, want precies het tegenovergestelde werd tegen de gemeente van Smyrna gezegd, eerder in hoofdstuk 2, vers 9. Hij zegt:

Ik ken uw werken, verdrukking en armoede — u bent echter rijk — en Ik ken de lastering van hen die zeggen dat zij Joden zijn, maar het niet zijn; zij zijn namelijk een synagoge van de satan.

OPENBARING 2:9

Met andere woorden, de gemeente in Smyrna verkeerde uiterlijk gezien in armoede, maar geestelijk gezien zegt Hij:

Je staat er goed voor.

Bedenk dat Hij niets slechts over Smyrna te zeggen had. Hij had niets goeds over Laodicea te zeggen. Hij zegt:

Want u zegt: Ik ben rijk en steeds rijker geworden en heb aan niets gebrek, maar u weet niet dat juist u ellendig, beklagenswaardig, arm, blind en naakt bent.

OPENBARING 3:17

Smyrna zag zichzelf als arm, maar Hij zag hen als rijk. God oordeelt niet zoals de mens oordeelt.

Hij zegt:

Je zegt: Ik ben rijk, maar je beseft niet dat je er ellendig en erbarmelijk aan toe bent.

Als je een medische school in je stad hebt, zou er toch geen ellende of erbarmelijke toestand moeten zijn.

Dit is een bankencentrum. Hoe komt het dat deze mensen arm zijn?

Wat is er met hun gezichtsvermogen gebeurd?

Ze produceren kleding. Hoe zijn ze naakt geraakt?

Met andere woorden, ze zijn geestelijk naakt. Ik weet zeker dat ze goed gekleed waren. Hun ogen werkten waarschijnlijk uitstekend. Ze waren waarschijnlijk behoorlijk rijk, en daarom zeiden ze:

Want u zegt: Ik ben rijk en steeds rijker geworden en heb aan niets gebrek, maar u weet niet dat juist u ellendig, beklagenswaardig, arm, blind en naakt bent.

OPENBARING 3:17

Dat dachten ze. Het was een rijke gemeente.

31

De gevaren van rijkdom en zelfgenoegzaamheid

Hoe rijker je bent, hoe groter natuurlijk de verleiding om te denken dat je God niet nodig hebt, omdat je met je eigen middelen meer dingen kunt opvangen. De Bijbel zegt dat een armer mens eerder naar God kijkt en op God vertrouwt, omdat hij weet dat hij niets anders heeft om op te steunen. Maar rijke mensen hebben het gevoel dat ze niets nodig hebben. Ze roepen God niet aan met hetzelfde wanhopige geloof als iemand die werkelijk wanhopig is.

Omdat ze arm, blind en naakt zijn, zegt Hij in vers 18:

Ik raad u aan dat u van Mij goud koopt, gelouterd door het vuur, opdat u rijk wordt, en witte kleren, opdat u bekleed bent en de schande van uw naaktheid niet openbaar wordt. En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat u zult kunnen zien.

OPENBARING 3:18

Ze verkochten in die stad zwarte kleding, maar Hij zegt:

Je hebt witte kleren nodig om aan te trekken, zodat de schande van je naaktheid niet zichtbaar wordt, en je moet zalf op je ogen smeren, zodat je kunt zien.

We hebben hier al die verwijzingen naar dingen waar de stad bekend omstond: haar geld, haar zwarte kleding, haar oogzalf en haar lauwe water. Jezus grijpt al die plaatselijke kenmerken aan en zegt:

Maar omdat u lauw bent en niet koud en ook niet heet, zal Ik u uit Mijn mond spuwen.

OPENBARING 3:16

Hij legt niet uit wat 'lauw' als geestelijke metafoor betekent. Lauw bevindt zich uiteraard ergens tussen heet en koud in. Maar wat betekenen heet en koud? Wat is het aan de gemeente waarvan Hij vraagt dat ze het veranderen? Hij legt het niet uit. Maar aan het einde van vers 19 zegt Hij wel tegen hen:

Ieder die Ik liefheb, wijs Ik terecht en bestraf Ik. Wees dan ijverig en bekeer u.

OPENBARING 3:19

Misschien ontbreekt het hun dus aan ijver. Misschien wordt van ons verwacht dat we heet zijn, ijverig voor God. Het is interessant dat Hij zegt:

Ik ken uw werken, en weet dat u niet koud en niet heet bent. Was u maar koud of heet! Maar omdat u lauw bent en niet koud en ook niet heet, zal Ik u uit Mijn mond spuwen.

OPENBARING 3:15-16

Maar als heet betekent dat je ijverig voor God bent, kan koud betekenen dat je ijverig tegen God bent. Lauw zou betekenen:

Ik kan met of zonder Hem.

Eén ding hebben hete en koude mensen gemeen: ze zijn niet lauw. Eén ding hebben mensen die ijverig voor God zijn gemeen met mensen die ijverig tegen God zijn: ze nemen God serieus.

Hoewel God niet wil dat mensen zich ijverig tegen Hem verzetten, waardeert Hij tenminste dat ze Hem serieus nemen. Ongetwijfeld waardeert Hij dat meer dan iemand die in Hem gelooft, maar bij wie dat niets verandert aan de manier waarop die persoon leeft. Zulke mensen besteden in hun gedachten niet veel tijd aan Hem. Hij is niet erg belangrijk voor hen. Ze zijn niet tegen Hem en ook niet voor Hem. Ze nemen Hem gewoon niet serieus.

Hoewel degenen die zich ijverig tegen God verzetten hier niet worden geprezen, is het in feite nog onwenselijker om lauw te zijn dan om je ijverig tegen Hem te verzetten. Als je je ijverig tegen God verzet, neem je God serieus. Als je toevallig van gedachten verandert over God, zul je Hem waarschijnlijk ook in de andere richting serieus nemen. Als je lauw bent, ben je in wezen dood, gevoelloos. Je zult God waarschijnlijk nooit veel serieuzer of veel minder serieus gaan nemen. Het is gewoon flauw. God betekent heel weinig voor je. Dat was blijkbaar met deze gemeente gebeurd.

32

Goud, witte kleren en oogzalf

Hij zegt in vers 19:

Iedereen van wie Ik houd, wijs Ik terecht en straf Ik.

Wat bedoelt Hij met het kopen van goud, kleding en oogzalf? Verkoopt Jezus dingen? Aan deze dingen zijn wel degelijk kosten verbonden. Hij verkoopt niet letterlijk dingen voor geld, maar wat is goud? Goud is een gelouterd christelijk karakter. Dat is wat Petrus in 1 Petrus 1:6-7 suggereert:

Daarin verheugt u zich, ook al wordt u nu voor een korte tijd — als het nodig is — bedroefd door allerlei verzoekingën, opdat de beproeving van uw geloof — die van groter waarde is dan die van goud, dat vergaat en door het vuur beproefd wordt — mag blijken te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, bij de openbaring van Jezus Christus.

1 PETRUS 1:6-7

Job zei in Job 23:10:

Maar Hij kent de weg die ik ga. Laat Hij mij beproeven — ik zal er als goud uitkomen.

JOB 23:10

Ik zal door mijn beproevingen gelouterd worden. Je kunt goud kopen tegen de prijs van beproevingen. Je kunt een goed karakter hebben, maar het zal je iets kosten. Het zal niet gratis zijn. Je moet ontberingen doorstaan. Luxe wijst meestal niet op een goed karakter. In elk geval brengt luxe geen goed karakter voort. Koop dus goud door een goed karakter na te streven, zelfs als dat je beproevingen en dergelijke kost, die dat karakter voortbrengen.

We weten dat het witte gewaad de rechtvaardige daden van de heiligen is. Wat de ogenzalf betreft: ik weet niet zeker hoe ze hier nu precies op horen te reageren. Maar ze zijn geestelijk blind en hun ogen moeten worden geopend. Ik neem aan dat ze zouden moeten zeggen: 'Open mijn ogen, Heere. Ik wil Jezus zien.' Ze moeten vragen of hun ogen geopend mogen worden, zoals de blinde man dat deed. Toen de blinde man vanuit Jericho bij Jezus kwam, zei Jezus:

Wat wil je?

Hij zei:

Jezus nu bleef staan en beval dat men hem naar Hem toe zou brengen en toen hij dichtbij gekomen was, vroeg Hij hem: Wat wilt u dat Ik voor u doen zal? En hij zei: Heere, dat ik ziende mag worden.

LUKAS 18:40-41

Nou, omdat je erom vraagt. Als we blind zijn, moeten we Hem vragen onze ogen te openen.

33

Christus klopt aan de deur van de gemeente

Hij zegt:

Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem gebruiken, en hij met Mij.

OPENBARING 3:20

Dat Hij voor de deur staat, betekent hier waarschijnlijk niet wat wij vaak denken dat Hij bedoelt, namelijk dat Hij voor de deur van ons hart staat en klopt. Dat is een veelgebruikt evangeliserend appèl van ons: 'Jezus staat voor de deur van je hart en

klopt. Laat Hem alsjeblieft binnen en bewijs Hem een dienst. Hij staat daar buiten in de kou. Arme Jezus. Heb je geen medelijden met Jezus? Doe alsjeblieft de deur open en laat Hem binnen.'

In werkelijkheid is Jezus niet aan jouw genade overgeleverd. Soms stellen we ons graag de zachtmoedige Jezus voor, kloppend op de deur. Hij zal de deur niet intrappen. 'Hij is een heer', zeggen we. Dat is waar, maar Hij staat daar ook niet te smeken. Hij stelt ultimatus. Hij gebiedt alle mensen overal zich te bekeren. Hij is geen doetje en Hij wordt in deze passage niet noodzakelijk voorgesteld als Iemand Die voor de deur van iemands hart staat.

Blijkbaar staat Hij voor de deur van de gemeente. Hij staat buiten de gemeente. Hij hoort in de gemeente te zijn. De gemeente heeft Hem buitengezet en Hij bonst op de deur om hun aandacht te trekken. Hij zegt: 'Hé, herinneren jullie je Mij nog?' Deze brief is misschien Zijn kloppen op de deur van die gemeente. Ze zijn Hem vergeten. Hij klopt. Met deze brief belt Hij als het ware bij hen aan om hun aandacht te trekken.

Er is maar één persoon nodig die Zijn stem hoort en de deur opendoet. Dan zal in elk geval die persoon gemeenschap met Christus hebben. De gemeente misschien niet, maar afzonderlijke mensen in de gemeente zouden die gemeenschap wel kunnen hebben. Er zijn overwinnaars. Er zijn mensen die tot het overblijfsel behoren.

Van oudsher zag de kerk de eucharistische maaltijd, het Avondmaal, als een maaltijd waarbij ze met Christus aan tafel aten. Blijkbaar at Hij niet mee tijdens hun eucharistische samenkomsten. Ik weet zeker dat ze in die gemeente het Avondmaal vierden, maar Hij stond buiten. Hij was daarbinnen niet aanwezig om tijdens hun feestmaal mee te eten. Maar Hij zegt:

Ik zal eten met iedereen die de deur opendoet en Mij binnenlaat.

Misschien zal de gemeente nooit avondmaalsgemeenschap met Christus hebben. Ze is te lauw. Misschien moeten ze uit het lichaam van Christus worden uitgespuwd. Maar afzonderlijke mensen kunnen nog steeds dat soort avondmaalsgemeenschap met Christus hebben. ‘Ook al gaat niemand met mij mee, toch zal ik volgen.’

Wie overwint, zal Ik geven met Mij te zitten op Mijn troon, zoals ook Ik overwonnen heb, en Mij met Mijn Vader op Zijn troon gezet heb. Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

OPENBARING 3:21-22

Christus zit al op de troon naast Zijn Vader. Hij regeert en ons wordt beloofd dat wij met Hem zullen regeren als we overwinnaars zijn. Nu we dat vers hebben gelezen, lijkt het me mooi om het te zingen. Er is een lied dat ‘To Him That Overcomes’ heet. Het bestaat gewoon uit dit vers.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Openbaring 1:10-11
- Openbaring 3:1-6
- Openbaring 2:14
- Galaten 1:10
- 1 Korinthe 6:19-20
- Mattheüs 10:39
- Openbaring 3:3
- Openbaring 3:2
- Mattheüs 24:43
- Mattheüs 24:42
- 1 Thessalonicenzen 5:2
- 2 Petrus 3:10
- Openbaring 2:5

- Openbaring 2:16
- Openbaring 2:25
- Openbaring 3:20
- 1 Petrus 4:7
- Mattheüs 26:40
- Mattheüs 24:37-39
- Openbaring 3:4
- Openbaring 7:14
- Openbaring 3:18
- Openbaring 19:8
- Openbaring 3:5
- Openbaring 13:8
- Lukas 10:20
- 2 Timotheüs 2:11
- 2 Timotheüs 2:11-12
- Mattheüs 7:23
- 2 Timotheüs 2:13
- Openbaring 3:12
- Openbaring 3:7-13
- Openbaring 1:13-16
- Jesaja 22:18
- Jesaja 22:20
- Jesaja 22:22
- Jesaja 22:15
- Johannes 14:6
- Openbaring 2:9
- Filippenzen 2:10-11
- Openbaring 3:9
- Openbaring 3:10
- Johannes 17:15
- Psalmen 91:5
- Psalmen 91:7
- Psalmen 91:8
- Psalmen 91:10

- Mattheüs 24:35
- Mattheüs 24:36
- Mattheüs 24:37
- Mattheüs 24:38-41
- Lukas 17:26-27
- Lukas 17:34-36
- Lukas 17:37
- Psalmen 91:7-8
- Lukas 2:1
- Kolossenzen 1:6
- Openbaring 3:11
- 1 Petrus 2:5
- Openbaring 14:1
- Openbaring 3:17
- Openbaring 3:14-16
- Openbaring 3:16
- Openbaring 3:19
- Openbaring 3:15-16
- 1 Petrus 1:6-7
- Job 23:10
- Lukas 18:40-41
- Openbaring 3:21-22

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.